19-ter Jahrgang Nr. 33 — Jüdische Pester Zeitung. — Freitag, 18. März. 1887.

Redaction u. Administration befinden sich:
BUDAPEST,
Hochstrasse Nr. 1.
Pränumerations - Preis:
Für Oesterreich-Ungarn
Ganzjährig 8 Gulden östr. W.
Halbjährig 4 Gulden östr. W.
Vierteljährig 2 Gulden östr. W.
Für's Ausland
Ganzjährig 10 Guld. — kr. ö. W.
Halbjährig 5 Guld. — kr. ö. W.
Vierteljähr. 2 Guld. 50 kr. ö. W.
Pränumerationen
werden jeden Tag entgegengenommen.
Annoncen werden nach aufliegendem Tarif berechnet.

יידישע פעסטער צייטונג

פאָליטישעס אָרגאַן. ערשיינט וואָכענטליך דריימאל.

רעדאקציאָן אונד אדמיניסטראציאָן בעפינדען זיך:
בודאפעסט,
האָכשטראססע נומ׳ 1,
פּראַנומעראציאָנס־פּרייז:
פיר אָסטערדייך־אונגארן
גאנציעהריג 8 גולדען אָסטר. װע.
האלביעהריג 4 גולדען אָסטר. װע.
פֿירטעליעהריג 2 גולדען אָסטר. װע.
פֿירס אױסלאנד
גאנציעהריג 10 גולד. — קר. אָ. װע.
האלביעהריג 5 גולד. — קר. אָ. װע.
פֿירטעליעהר׳ 2 גולד. 50 קר. אָ. װע.
פּראַנומעראציאָנען
װערדען יעדען טאג ענטגעגענגענאממען.
אנאָנצען װערדען
נאך אױפליעגענדעם טאריף בערעכנעט

1887 33 .ניינצעהנטער יאהרגאנג נר — Erscheint wöchentlich dreimal. — בודאפעסט פֿרייטאג כב׳ אדר, תרמ״ז.

פֿאלגען דער יודענפֿערפֿאלגונג.

„ואתם חשבתם עלי רעה,
אלהים חשבה לטובה."
(בראשית נ׳ כ׳.)

„איהר האבט מיר באזעס צוגעדאכט, גאטט אבער האט עס צום גוטען געלענקט." דיזע װארטע װעלכע יוסף הצדיק צו זײנען ברידערן שפּראך, לאססען זיך אױף דיא פֿערפֿאלגער אונד בעדריקקער דער יודען אנװענדען. עס איזט אײן אלטער ערפֿאהרונגסזאטץ, דאסס אימער דאס יודענטהום דעסטא אינניגער אונד געפֿעסטיגטער דאשטאנד, יע מעהר דיא פֿײנדע עס אונטערדריקקטען. װיא אללעס האט אויך דער אנטיסעמיטיסמוס זײנע גוטע זײטע. דאס קלינגט װיא אײן װידערשפּרוך, אבער עס איזט דעננאך װאהר. דאס יודענטהום האטטע פֿאסט ערדבארען „פֿערשװינדען" מיססען, װען עס מיט דער זאגענאנטען „ציװיליזאציאן" זא װײטער פֿארטגעגאנגען װארע, װיא מאן גלױבען מיססטע, דאסס דיעס דער פֿאלל זײן װערדע. מאן גלױבטע, דיא עמאנציפּאציאן װערדע זיך אימער װײטער דורך אײראפּא אױסדעהנען אונד אללע מענשען װערדען ברידער װערדען. דארױף געשטיצט, װער װעהר פֿיעלע פֿאן דען אלטען זיטטען אונד ברױכען דעס יודענטהומס אבגעפֿאללען; זיא מענגטען זיך אונטער דיא פֿאלקער, נאהמען איהרע אײגענטהימליכקײטען אן, פֿערלײגנעטען דיא אײגענען אונד דער יודישען רעליגיאן דראהטע געפֿאהר פֿאן װײטען איהרע אײגענען אנגעהאריגען. באלד — דאכטע מאן — װערדע עס קײנען אונטערשײד מעהר געבען צװישען יודען אונד ניכטיודען. דא קאם דער אנטיסעמיטיסמוס אונד מאכטע דען אבטרינניגען אײנען שטריך דורך דיא רעכנונג. ער ערמאננערטע זיא דאראן צײטליך אײנדרינגליך, דאסס זיא יודען זײען.

װײטערס װעקטע אין אנדערער װײזע איזט דער מיטטע אונזערעס פֿאלקעס דער גײסט דער צוזאממענגעהאריגקײט. דער אנטיסעמיטיסמוס רעטטעטע דאס יודענטהום. ער פֿיהרטע דיא אבטרינניגען אין דעססען שאאס צוריק. דאסס ער דיעס ניכט בעצװעקטע, איזט זעלבסטפֿערשטאנדליך; דיא אנטיסעמיטען האבען דען יודען באזעס צוגעדאכט, אבער גאטט האט עס צום גוטען געלענקט.

דיא יודען אסטערדײך־אונגארנס אונד דער אנדערען לאנדער, דיא זיך פֿרײהײטליכער געזעטצע ערפֿרײען, צאגען דיא נעמליכע לעהרע אױס דער אנטיסעמיטישען שטראמונג. אבער אים איבריגען קאנן איהנען דער אנטיסעמיטיסמוס ניכטס אנהאבען. אין דיעזען לאנדערן האט דיעזע בעסטיע קײנע צאהנע; זיא בעללט, אבער זיא בײסט ניכט.

אנדערס אין רוססלאנד אונד רומעניען. דארט װערדען דיא יודען נאך אײנער מיטטעלאלטערליכען לאנזאם איבערראשטעט. אנדערס מאן איהנען דאס לעבען זא שװער װיא מאגליך מאכט אונד נאך אונד נאך װערדען לעבענסװײזע ענטציעהט. דיעזע טרױריגע טהאטזאכע האט דיא יודען רומעניענס שאן לאנגע אױף דיא אידעע געבראכט, רומעניען מאססענװײזע צו פֿערלאססען אונד זיך אין פּאלעסטינא אנצוזידעלן. צור אױספֿיהרונג דיעזעס פּלאנעס האט זיך יעטצט אין יאססי דער פֿעראײן „חובבי ציון" געגרינדעט, דער אײנען װארמען אױפֿרוף אן דיא יודען רומעניענס ערלאסט, פֿאן דעם װיר היער אײנען אױסצוג ברינגען:

„אחבי״: פֿאר 7 יאהרען איזט בײא אונז אײנע בעװעגונג צו גונסטען דער קאלאניזאציאן פּאלאסטינאס דורך רומענישע יודען ענטשטאנדען. דיא פּראקטישע דורכפֿיהרונג דערזעלבען איזט באלד אין אנדערע, מאכטיגערע האנדע איבערגאנגען, װיא װיא װײטערס דיא הערליכסטען פֿריכטע גערײפֿט האט. דאס יודענטהום בעזיטצט געגענװארטיג צעהן בליהענדע יודישע קאלאניען אים הײליגען לאנדע, צעהן ליכטפּונקטע, װעלכע אונז אין דער פֿינסטערניס דער טריבען צײטען פּאראליזירען אונד אײנע האפֿנונגספֿאללע צוקונפֿט פֿערהײסען. װיר האבען זײט דעם אנפֿאנגע דיעזעס יאהרהונדערטס אױף דיא עמאנציפּאציאן געװארטעט, זיא קאם צװאר, װעלט אבער אלס מיסגעבורט. זיא שטעללטע זיך אלס טרוגביבלד הערױס. דער יודענהאסס ברײטעט זיך אין גאנץ אײראפּא זײט אײניגען יאהרען אין ערשרעקקענדער װײזע אױס. װיר װערדען אלס פֿרעמדע בעהאנדעלט אונד װיר אלס װאלטע שטעטס אין דאהן אין אללער אײגען, אין שפּיעלבאלל אין אללער האנדען, בײא יעדעם ליד דיא ערסטען, בײא יעדער פֿרײד איבערפֿליססיג. פֿאן אונזערען רומענישען ברידערן זינד אין דען לעטצטען פֿינף יאהרען מעהר אלס 20,000 נאך אמעריקא אױסגעװאנדערט, װאבײא מעהר אלס פֿיער מיללאנען פֿראנקס דען אײנגאנג אונד שפּעקולאנטען צוגעװענדעט װארדען. אײנע װאהלע פּלאנ־ אונד צװעקלאזע פֿליכט קאנן אונז אבער ניכטס נוטצען. פֿאסט יעדען טאג קאממען אױס אמעריקא בריעפֿע איבער דיא טרױריגע לאגע אונזערער עמיגראנטען. זיא ארבײטען דארט מעהר אלס אונזערע עלטערן אין מצרים, דאס הײסט װירד פֿערבאטען, זײנע אױסגעװאנדערטע װערדען צוריקגעשיקקט. דען אלטען װירד דאס לעבען ערשװערט, װער ניכט הונגערס שטערבען װילל, מוס שבת װיא אן ארבײטען. פֿאן יודיש־רעליגיאזער ערציעהונג דער קינדער איזט נאך קײנע רעדע. אנדערס אין פּאלאסטינא, דיא פֿאן דארט קאממענדען בעריכטע לױטען אונגלײך בעססער. אך, װיא פֿיעל האבען װיר אין דיעזען 7 יאהרען דער אױסװאנדערונג פֿערלאָרען! פֿיער מיללאנען פֿראנקס האבען װיר אין דען אטלאנטישען אצעאן געװארפֿען; װיא פֿיעלע קאלאניען האטטען װיר מיט דיעזעם געלדע אין פּאלאסטינא אנלעגען קאננען! דאך דיא פֿערגאנגענהײט איזט אונװידערברינגליך דאהין, אבער געגענװארט אונד צוקונפֿט ליעגען אין אונזערער האנד. דיעזע װאללען װיר מיט גאטטעס הילפֿע נאך מאגליכקײט בענוטצען. צו דיעזעם בעהופֿע האט זיך אין יאססי אײן פֿעראײן פֿיר ישוב ארץ ישראל געבילדעט, דער דען נאמען „חובבי ציון" טראגט אונד דיא פֿארדערונג דער קאלאניזאציאן פּאלאסטינאס דורך רומענישע יודען צום צװעקקע האט."

אין דער שפּיטצע דעס פֿעראײנעס שטעהען הר. נתן קאפּעל, ליפּא אונד אנדערע אנגעזעהענע מאננער. אין גאנץ רומעניען װירד דיא גרינדונג פֿאן פֿיליאלען דיעזעס פֿעראײנעס אין אנגריף גענאממען.

צור טאגעסגעשיכטע.

איבער דיא אים אסטערײכישען אבגעארדנעטענהױזע שטאטטגעפֿונדענע בעראטהונג, בעטרעפֿפֿענד דען טעקסט דער באנקנאטען, האבען װיר אין פֿאריגער נוממער בעריכטעט. עס האנדעלטע זיך דארום, אב דער טעקסט װיא ביזהער אונגאריש אונד דײטש בלײבען, אדער אב נאך דעם אנטראגע טראיאן פּאלניש, טשעכיש, רוטהעניש א. ג. װ. דאצו קאממען זאלל. לעטצטערער אנטראג װארדע, װיא װיר עבענפֿאללס מעלדעטען, מיט 193 געגען 82 שטיממען אבגעלעהנט. דער רעדע, װעלכע דער טשעכע גרעגר דאבײא היעלט, ענטנעהמען װיר נאך פֿאלגענדע שטעללען: „דער דײטש־מאדיארישע נאטענטעקסט איזט אײנע בעלײדיגונג פֿיר דיא אנדערשפּראכיגען פֿאלקער אסטערײכס. אללעס דאס געשיעהט אונגארן צו ליעבע. דאס איזט עבען דאס טרױריגע אונד בעשאמענדע פֿיר דיא אסטערײכישע רעגירונג, דאסס זיא זא שװאך, זא הילפֿלאז אונד אהנמאכטיג געגעניבער אונגארן דאשטעהט. מאן זאגט, עס זײא ניכט דער מיהע װערטה, זיך װעגען אײנער זאלכען קלײניגקײט מיט אונגארן צו פֿערפֿײנדען. אבער װאס האט אונזערע רעגירונג דען זאנסט בעדײטענדעס דען אונגארן געגעניבער דורכגעזעטצט? דיא מאדיארען, אלס דער הערשענדע שטאמם אין אונגארן, װאללען ניכט, דאסס דיא װעלט װיססע, דאסס אין אונגארן אויך נאך אנדערע נאציאנאליטעטען לעבען, אלס מאדיארען. דעסװעגען אונטערדריקקען זיא יעדעס לעבענסצײכען דער ניכט־מאדיארישען פֿאלקער, דעסהאלב װאללען זיא אויך ניכט, דאסס פֿאן דעם טעקסטע דער נאטע דיא עקזיסטענץ זאלכער פֿאלקער הערױסצולעזען װארע. אבער זיא װאללען אויך ניכט, דאסס דאס אין דער אסטערײכישען רײכסהאלפֿטע געשעהע, װײל זיא גלױבען, דאסס דיא ניכט־מאדיארישען פֿאלקער אונגארנס אם ענדע אויך דיא בעריקקזיכטיגונג איהרער נאציאנאליטאט אױף דער נאטע פֿארדערן קאננטען. איך װילל איבער דען דואליסמוס (טהײלונג אסטערײך־אונגארנס אין צװײא זעלבסטשטאנדיגע רײכסהאלפֿטען) מיך ניכט װײטער אױססשפּרעכען. װיר האבען דען דואליסמוס דיעזעס פֿערבערבען אן אסטערײך ניכט איהם געזעטצט. יעגען מאן אבער געגלױבט האט, דאסס עס מאגליך זײן װערדע, אין אסטערײך דיא ניכטדײטשען פֿאלקער צו גערמאניזירען, װיא דיא אונגארן דיא ניכט־מאדיארישען פֿאלקער מאדיאריזירען, דאנן האבען זיך דיא הערען געװאלטיג פֿעררעכנעט. דען װיר װערדען אים עסטערר האבען דעם מעטאללע געשמיעדעט, אלס דיא אראמען סלאװאקען אין אונגארן. אונד װאס אין אונגארן זיך ביעגט אונד שמיעגט, קאננטע היער זעהר לײכט ברעכען אונד בערסטען. דאס װעזען דעס דואליסמוס איזט דיא גלײכהײט בײדער רײכסהאלפֿטען אונד בערוהט אױף דער ניכטאײנמישונג דער אײנען רײכסהאלפֿטע אין דיא אנגעלעגענהײטען דער אנדערען. אונד װיר װיססען, מיט װעלכער ענערגיע אונגארן זיך דאגעגען צו װאהרען װײסס. װיר שטעהען אױף דעמזעלבען שטאנדפּונקטע אונד פֿערלאנגען דאסזעלבע. װיא װײט אבער דיא אײנמישונג אונגארנס שאן געדיעהען איזט, דאפֿאן ניכט אונס דיא טראטאציאן דאס בעסטע בײשפּיעל. דאסס עס ניכט מעהר מאגליך איזט, אהנע גנאדיגע בעװיללגונג אונגארנס דען נאטענטעקסט אױף אונזערער נאטע נאך דען בעדירפֿניססען אונד װינשען דיעזער רײכסהאלפֿטע צו פֿערפֿאססען. דאס איזט קײנע גלײכהײט, װא דער אײנע בעפֿיעהלט אונד דער אנדערע געהארכען מוסס. דיא רעגירונג דארף עס ניכט צולאססען, דאסס אס-

(פאטטאי-ווראבעט.) דיעזע נאמען זיר אינטערעסירן לעזער ניכט אונבעקאנט. ווייל האבען ערסט אינלאנגסט אבער דיא נראבע בעריי-דונג בערימטעט, וועלכע דער אסטערייכישע אנטי-סעמיטישע אגנארדנונג דר' פאטטאי דעם פרייזינגען אגנארדנונגען ווראבעט אין דער פארהאללע דעם אגנארדנונגהויזעס צונעפיגט האט, וועסהאלב ער פאן ווראבעטען בים בעזירקס-נעריכטע נעקלאגט וואירד. דיעזעס עריכט זין דאס אגנארדנונגהויז אים איסלעפערונג דעם נעקלאג-טען. דער פאלנקלוב האט זין בעשלאסען, דיא איסלעפערונג צו בעזייטיגען. וואהרשיינליך ווירד דען איך דיא אנדערען פארטייען דערזעלבען צו שטממען.

(1540 פראגען אן דיא נע-שוואר נען) וואירדען אם 8-טען ד. אין דאס נעשטעללט, אינד צוואר אים אנלאסס דער שוואר-נעריכטספערהאנדלונג אבער אין בלוטבאד, וועלכעס צווייא שטייטערע אבטייטספארטייען אין דעם אטמאלינשען אינד מאקארעזע אנטער זיך אנגעריכטעט האבען. דיא פערהאנדלונג ערגעבט מיט דער פערארטהיילונג פאן 26 ארבייטערן צו 2 ביז 5 יאהרען קערקעס.

פערלאזונג
דער סערבן-לאזע.

בייא דער אם 14. ד. מ. פארגענאמענען ציעהונג דיע-זער לאזע וואירדען דיא נאכשטעהענדען סעריען נעצאהלט: 1989 4803 5000 5443. דער הויפטטרעפער מיט 100,000 פראנקס טיער אייף ס' 4803 נר' 20, דער 2-טע מיט 10000 פראנקס אייף ס' 4803 נר' 26, דער 3-טע מיט 4000 פראנקס אייף ס' 1989 נר' 27. פערנער נעווינגען: יע 1000 פראנקס ס' 5000 נר' 41, ס' 5443 נר' 45; יע 500 פראנקס ס' 1989 נר' 29, ס' 4803 נר' 7 אונד 33, ס' 5000 נר' 9 אונד 5.

אייף אללע איכרינען אין דען אבינען סעריען עגשאהל-מענען נעווינגנגומערן טיער דער קלייגסטע נעווינן פאן יע 100 פראנק.

ווייר ערוכען אינזערע געעהרטען פרענטע-ראנטען אונד פרייגנדע, זיך מיט איהרען צישרייבען דירעקט אז אינזערע רעדאקציאן צו ווענדען.

אייך בישהער ווייר, דיא אדרעסע ווייטרייך ווייא פאלגט אנגעגעבען

יידישע פעסטער צייטונג

האכשטראסע נומער 1. בודאפעסט.

Jüdische Pester Zeitung

Hochstrasse Nr. 1, Budapest.

נעשעפטסבעריכט.

נעטרייד-נעשאפט. וויצען וואר נעפרעגט טיעל צו מארקטפרייזען דיא קויפלוסט וואר נוט. 16000 מעצער וואירדען פערקייפט.

ווייצען, פחיים, 500 מעצער 81,5 קילאגראם 9.55 נולדן, 200 מעצער-צענטנער 80 קילא 9.45 נולדן. — 200 מעצער-צענטנער 80 קילא. 9.40 נולדן. 1150 מעצ' 80, ס. 9.45 נול. 3200 מעצ' 79.6 קילא 9.45 נולדן. — פעסטער-נאדען 100 מעצרצען. 79 קילא 9.35 נולדן.

דעסאא 2300 מעצר-צענ' 78,8 קילא 9.30 נול. ווייסענבורגער 1550 מעצרצענ' 74,6 קילא 9.15 נולדן. נאדראגנאגרייטער 100 מעצרצ' 80 קילא 9.35 נולדן. (אללעס פער 3 מאנאטע.)

דיא אטטליכען נעטרייד נאטירונגען דער הייזיגען מארגהאללע זינד: וויצען:

קוואל.	נאראינגאר.	זעגעטר-מארגען: fl.kr.	fl.kr.	טחיים: fl.kr.	fl.kr.
77	קילא	8,85—8,95	9.——8,90	8,95—9.05	
78	„	8,05—9.—	9.10—9.05	9.15—9,10	
79	„	9.15—9.10	9.15—9.15	9.25—9.20	
80	„	9.25—9.20	9.25—9.20	9.35—9.30	
81	„	9.25—9.30	9.35—9.30	9.35—9.40	

מארן 6,70 — 6,85 נול.

נערסטע, טיטשער-וויאצע 6,80 — 6,85 נולדר. קוקורוץ (אלט) —,6,15—6. (נייע) — נול.

האפער. 6,50 — 6,70 נול. פער פאסאא.

טערמינע-נעשעפט. וויצען פער פרייהאר 9,09 — 9.11 נולד. האפער פער פרייהאר 6.54 — 6.57 נול. קוקורוץ פער מאיינג 1887, 6.19 — 6.21 נולד.

פרעסבורגער שלאכטפיעהמארקט. דער אויפטריב אייף דעם פרעסבורגער פיעהמארקט פאם 14. ס. מ. בעטרוג 1699 שטיק. דאפאן ווארען 1342 אונגארישע, 374 דייטשע אונד — גאליצישע. דיא פרייזע ווארען: אונגארישע 44.—01, נולד. — דייטשע 52 — 63, נולד — אונד גאליצישע — נול. (אללעס פער 100 קילא.)

ווייזנער פרייזע.

ווייצען, אונגארישער 78 — 82 קילא 9,50 — 9,60 נולד. (אללעס פער 3 מאנאטע.)

האפער אונגארישער 6,61 — 6,66 נולדען פער-טעטער-צענטנער.

שווייטשוס 25,50—25,62 נולד. פער 10000 דייטשע ציגרעטען.

ווייזנער שראכטפיעהמארקט. דער אויפטריב אייף דעם ווייזנער שלאכט-פיעהמארקט אם 7-טען ס. מ. בעטרוג 2615 שטיק. דאפאן ווארען 1211 אונגארישע, 500 אפלנישע אונד 904 דייטשע. דיא פרייזע שטעללטען זיך ווי 100 קילאגראם: אונגארישע מאסט-אכסען 47 — 58. נולד. פאלנישע 46. — 3. נולד. אונד דייטשע 50. — 60 נולד.

תעריזנגבער אז. פעראנטווארטליכער רעדאקטאר
מ. מאכאלטש

כאנקורז.

אין דער איף גרונדראגע דעם „שטאטסקייא-אנטא" אנגאנזרטען דעבראטיגער אידאעלטישען מורטזגעמינדע איזט דיא שטערלע איינעס מיטטע-גען, מזיזכאליש געבילדעטען חזן, דער דען פאר-טראג מיט משוררים צו דיטען האט, מיט דעם יאהרלוכען געהאלט פאן **1000** פל. א. וו. אינ-אבלוכען פאמיליענגטען צו בעזעטצען.

בעמערקט ווירד, דאסס דעם חזן צור ערהאל-טונג דער דעם פארשטאנדע לאנגי-דעגדען משוררים, אז. אינעס באססטען טענאריסטען אונד דרייא מישווי-קעגדער קלייגער אנגעגרכנאבען, פאן דיטע דער נעמינדע יאהרליך **750** פל. א. וו. בעזיהלטיגט ווירדען.

מוזאליפיזרטע בעזוכער האבען זיך מיט איהרען אפפערטען אונד דאקומענטען נעבסט אנגא-בע איהרעס אדעסרס אונד פאמיליענשטאנדעס ביז 15-טען אפריל ל. י. אן דען נעפערטיגטען פארשטאנד צו ווענדען.

בעזוגס פראבעפארטראגעס לאנגען נור דיע-יעגיגען ערשיינען, וועלכע פאם פארשטאנד בערופען ווערדען, אונד ווערדען דייזעפעלגען נור דעם אנ-עפעלטען פערגיגטעט.

דעבראטיגען אים יער אם 3. מארץ 1887 אבגעהאלטענען פארשטאנדסזיטצונג.

Dr. Scheer Benö, Präses.

ברינגער שטאפפע
פיר אינען קעזאנטען
זאמעראנצוג
אין קאנגס צו 3.10 מעטער, דאס זינד 4 ווייטער ערלאנג, ערגיבט קומאן אים 4.80 מ. אים פיינסטער, אים 7. פל. דיא דאנסיגסטער, אים 10.50 פל. אים
אללערפיינסטער עכטער שאפיאללע.
דאס ווייא דאסטאנדע אונד איבערצייגטע שאפפע, דאס איך דייזפראיס פער שטיק 4 פל. אונד 6 פל. פערזונדעט ענגען נאכנאהמע דום בעשראנגט דיא אלס רעגיל אונד מאיזר בעסטעקאנגע טיפאבריקס גיטיעדראנג
SIGEL-IMHOF in Brünn.
Ferdinandsgasse Nr. 35.
ערקלערונג, עדגר ק פאר אים 3.10 מעטר, לאנג אונד 136 צם. בייטם, דאהער פאלקאמטען גענענגער אייף אינען קאסטלעשען הערזונא צו.
דיא בעראנטען מאלדיטאם אונד בעזיטצונגע ליטטגנגסאנגקיטן אבגער פיטם בוגגס-דאסיר, דאס נור דיא בעסטע וואאר אונד נעגוא נאך דעם גע-וואהרטען מוסטער גערעפערט ווירד.
דא יעמעגד זונר פערגיגט שיגדערפיטטען אינעגר דעם מאגטטר „בריינגר וואאר" אוזר אינזיגען מאי-בען, פערזונגען דיטטגנגעגגר אבגעגע גיגדערלאנג מיטטער גראטס אונד פראנקו.

אויפרוף!
אן אללע לעזער דיעזעס נעשאטצעס בלאטטעס.
וועגען נאנצלגער אויסלאזונג מיינער פראווינג-פיללאלן, זאוייא אבערנאהמע אינגס פאבריקס נעשאפטעס פערקייפט איך אללע מיינע אישקעל אום דען פערגעגן טהיל דעם ווערטהעס. נאמליך:
ALLES UM 97 KR.

97 קר. 1 הערינגהוז אים ווייזגס פיזקן אין אללען פארבען.	97 קר. 4 קראוואטטען, ווירד אינר אשראב, ערד אנדערע פארס.
97 קר. 1 ראטענהעמד מיט שטיק-קעייא, פיינסט שיפפאן.	97 קר. 1 הערינגהאז אים הויליינ-וואנד דוירכהאפטע ארבייט.
97 קר. 6 פאאר ארקען אינגפארבינ אדער נעשטרייפט.	97 קר. 1 דאמענהאז מיט שטיק-קעייא, פיינסט שיפפאן.
97 קר. 1 נוטטס מיטשוך, ווייסס, דאמאסט אדער פארבינ.	97 קר. 1 וואללבכנכן פיר הערען אינר דאמען.
97 קר. 1 לינטוך, קאמפלעט, נראיא, נעזוטט.	97 קר. 6 נעטס רטיכער נרייטר לייגען מיט שטרייפען.
97 קר. 1 קוכנס-מעגטטיכס-מאבאק-פפיטס מיט דעקקעל.	97 קר. 1 אומהאנגטוך פיר דאמען, 7 פיערטער נראס.
97 קר. 1 דאמענפאלטר, פיינסט בעמאלט, מאדערן.	97 קר. 1 שטיבוט מיט עכטעס ווייסעלראהט.
97 קר. 1 בראטצעלטס, דייך בעזעצט מיט שטיינען.	97 קר. 1 פינגער-רינג מיט בריל-ראנס. אומטיטט שטיינ.
97 קר. 12 דאמענטאפפטעל, עכט ראנ-דאנדאנער בריס-ז דלבער.	97 קר. 1 וויפפענשפפטער, עכט ראנ-דאנער בריסטאנא-זילבער.
97 קר. 1 ווייגעלדאפפטעל פיר הערען, פ-אנגז נאבעלן, עכט ראנ-דאמען מיט זיטרעזיטטטער.	97 קר. 1 אנגראנגע אין פיגטשלך גע-הענגט מיט נאראנטיר.
97 קר. 1 הערינגהעמד אים פיינסט שיפאן, קרטטאל אקפפאר.	97 קר. 1 דיטטע. פ. פאטטע-טיכער נעזיטט מיט באראדר.
97 קר. 1 נאטטפאלטיעפ מ מ שטיק קעייא פיינסט שיפפאן.	97 קר. 1 אינטעראל אאלטינגו אדער שיפפאן.
97 קר. 3 פאאר שטיפפפט פיר דאמען נ טט קולאנאט.	97 קר. 1 וואלל-האז (פיסטס) יא-נער פיר הערען.
97 קר. 6 פערוויטטען, ווייס, אדער פארבינ, דאמאסט מיטטער.	97 קר. 6 הארטטיכער, קראאטיס טער נעזיטט.
97 קר. 1 בעטטפעדדר, ווטט-טטאפפט דעפפטעריט.	97 קר. 1 ווידגטטיך 1 פלעל נראס, בעלעכגטג פארבינ.
97 קר. 1 גינגארדנטטיטטעג, אים עכט מ מעגטטיטטן.	97 קר. 1 פיטטרגיגג מיט מגנאגיר, זעלבסטגיזרגנד.
97 קר. 1 אירקלקעטט אים קוגגס נאלד מיט אנהאנגטר.	97 קר. 1 מדאלליאן נ לייפטטע פאטטאן מיט שטיינען.
97 קר. 2 לייטטטר, עכט לאנדאנער בריטטטאנא-זילבער.	97 קר. 6 שטיינלאפפטל עכט ראנ-דאנער בריס, זילבער.
97 קר. 3 מאפלטעטטער עכט לאנ-דאנער בריס, זלבער.	97 קר. 1 צוקרדאוז, עכט לאנדאנ-נער בריטטטאנא-זילבער.

דיא פערזענדונג געשיעהט מיט פאסטנאכנאהמע בעטטאפפטערעם ווייר אומגעטטיטט אדער ע-טטרגיגט דירעקט:
Export-Waarenhaus Fekete in Wien,
V., Hundsthurmerstrasse Nr. 18/88.

Anton Stern
Dampfstärke und Schusterpappfabrik
Budapest VII. Akaziengasse 27.
עסטפיטהלל פיטטא
שוסטערפאפפ
א פל. 30 פער 109 קילא, אב בוראפעסט באהנ-האף, נעגען דא סא „2 שטאנא. צור פיאבע וועדדען 5 קילא. אפפשפאקטעג א פל. 1.50 פערזענדעט.

Eigenthümer Witwe M. REIS. Herausgeber und verantwortlicher Redacteur: E. SZABOLCSI.
Budapest, Druck von Sam. Márkus. Andrássystrasse Nr. 12

קאמפפער פיר דיא רעכטע זיינעס שטאממעס, וועלבע ער אין זיינען פיעל בעאבאכטעטען ווערקען („דיא יודען אין אסטעררייך פאם שטאנדפונקטע דער געשיכטע דעס רעכטעס אונד דעס שטאאטספארטהיילס,“ 1842; „דיא שטעללונג דער יודען אין אסטעררייך,“ 1853; „דיא רעגעלונג דער שטאאטסבירגערליכען שטעללונג דער יודען אין אסטעררייך“ 1859) פערטהיידיגטע. זיין לעטצטעס ווערק וואר איין געדאנקענרייכער מאהנרוף אן דיא אנטיסעמיטען. דאגעגען ער איהר גרונד שטאטיסטישער דאטען מיט וואנדערבארער, אונווידערלעגליכער געוויסהייט דיא לייסטונגען דער יודען אללער צייטען אויף אללען געביעטען דער הומאניטאט, קונסט אונד וויססענשאפט פארהעלט. דיעזעס ווערק פערפאססטע ווערטהיימער פאר קוים דריטטהאלב יאהרען, אלזא אים האהען אלטער פאן איבער 84 יאהרען. דאך שריעב ער עס ניכט זעלבסט נידער, דא זיין אויגענליכט בערייטס אין האהעם גראדע געשוואכט אונד ער פאסט ערבלינדעט וואר. ער דיקטירטע דיא ציפפערן, דיא ער אים געדאכטניססע בעהיעלט, אונד קיינער קאנן זיך רוהמען, איהם אויך נור דען גערינגסטען אירטהום נאכווייזען צו קאננען. דער פערבליכענע ערהיעלט אין אנערקעננונג זיינער פערדיענסטע מעהרערע אויסצייכנונגען פאן זר. מאיעסטאט. דיא שטאדט וויען האטטע איהם פאר 17 יאהרען, אים אנלאסס זיינעס 70-טען געבורטסטאגעס, דאס ערענבירגערעכט פערליעהען. פראפעססאר סימאן שפיטצער צאהלטע צו דען גראססטען דער וויססענשאפט אונד וואר אויף מאטהעמאטישעם געביעטע איינע אויטאריטאט.

(הינזיס געפייטשטע אנטיסעמיטען.) מיט דער דורך איינגעטרעטענע דיעטבען דורכגעפיהרטען וואהל דעס אנטיסעמיטען יוליוס מארגיטאי אין האיד־באסערמעני, וויא פריהער דיא אינאבהאנגיגקייטס־פארטייא דיא אויסשליעסליך הערשענדע וואר, קאם אויך דיא פערוואלטונג דער שטאדט אין דיא האנדע דער אנטיסעמיטען. וויא דיעזע זיך געווירטהשאפטעט האבען, בעריהט — וויא דיא יינגסטע נומער דעס „ערעלאישעג“ בעריכטעט — דיא עבען ווערהאראישע ארט דער פערוואלטונג דער שטאדטבירגער, דיא נונמעהר אן דען טאג געטרעטען איזט אונד וועלכע אים אנטיסעמיטישען לאגער פאן ה.-באסערמעני איינע עקספלאזיאן צור פאלגע האטטע. שטייער־קאסיער פראנץ באטאש וואר אונד ווייצעבירגערמייסטער שטעפאן סארקאדי ווירד אידרעס אמטעס וועגען נאכלעססיגער פערוואלטונג בערייטס ענטהאבען אונד אן איהרע שטעללע דיא ערהליבען געטרעטען דער אלטען פארטייא נאבדער פאפא אונד פעטער אייזאג ערוואהלט ווארדען. וואהרענד געגען בירגערמייסטער קארל פאקשי, שטאדטהויפטמאן פראנץ קיש אונד געמיינדעראטה איגנאץ סאבא זאמטליכע דער אנטיסעמיטענפארטייא אנגעהערענ, דיא אינטריגוע געגען דיעזעלבען פערגעבענס איינגעלייטעט ווארדען. — דיא וואהלערשאפט פאן באסארמעני ווירד פיעלליכט איהם דיעזער טהאטזאכע דיא לעהרע ציהען, ביא דער נאכסטען וואהל פארזיכטיגער צו זיין אונד מאנגער צו פערהאנגען וועלכע דיא שטאדט מאטעריעל אונד מאראליש שאדיגען.

(איין אנטיסעמיטישעס פריוואטהוטעל.) דער הערויסגעבער אנטיסעמיטישער שריפטען אין וויען, יאזעף ווייגל, האט אין פריוואטהוטעל איבערטראגען אונד דען ווייגערן איינע פראמיע פאן יע 100 פל. פערשפראכען. איינעם לאוער, דער דען ווייגען דעקלאמירטע, שיקקטע ווייגל אנטיסעמיטישע שריפטען אים ווערטהע פאן 100 גולדען צו. דער עמפפאנגער קלאגטע, אונד נון איזט געגען ווייגל דיא אונטערזוכונג וועגען בעטרוגעס איינגעלייטעט ווארדען.

(פאטמאי־יודאבעטען.) איבער דיעזע אנגעלעגענהייט האבען וויר ווידערהאלט בעריכטעט. דער אנטיסעמיטישע אבגעארדנעטע פאטמאי בעליידיגטע דאס מיטגליעד דעס דייטשען קלובס אבג. יודאבעטען, אין דער פארהאללע דעס אבגעארדנעטענהויזעס, וואראויף לעטצטערער בײם בעצירקסגעריכטע קלאגטע. דיעזעס פאדערטע דיא אויסליעפערונג פאטמאי'ס, וואריבער פארגעסטערן אים אבגעארדנעטענהויזע בעראטהען ווארדע. געגען דיא אויסליעפערונג שפראכען דיא אבגעארדנעטען ליענבאכער (איינסטמאליגער שטאאטסאנוואלט) אונד ליענער (אנטיסעמיט). ערסטערער זאגטע: איך בין וועדער סעמיט נאך אנטיסעמיט אונד וויל נור פיר דיא עהרע דעס הויזעס איינטרעטען. יודאבעטען האט אין רעכט אויף גענוגטהואונג, אבער דעסהאלב מיט מאן פאטמאי ניכט אויסליעפערן, דא דיא אנגעלעגענהייט שקאנדאל ערזייגען ווירד. ווען אין איינער שטראפאנשטאלט אין שטראפלינג דען אנדערען בעליידיגט, ווירד ער דאך אויך ניכט דעם בעצירקסגעריכטע אויסגעליעפערט (שאללענדעס געלעכטער.) — אנטיסעמיט ליענער ערקלארטע אפפען, ער שטיממע געגען דיא אויסליעפערונג פאטמאי'ס, אים דיעזעם פרייהייט איינען דיענסט צו ערווייזען, יודאבעטען האטטע פאטמאי צום דועלל פארדערן זאללען. — דר. קאפפ ערקלארטע זיך פיר דיא אויסליעפערונג אונד זאגטע, דאסס דיא אנטיסעמיטען דיא אפפענטליכע מיינונג פערגיפטען. — נאבדעם נאך אנטיסעמיט טירק געשימפפט האטטע, ווארדע מיט 146 געגען 37 שטיממען דיא אויסליעפערונג פאטמאי'ס אן דאס בעצירקסגעריכט בעשלאססען.

(דער געריכטס־איד דער יודען אין דער טירקיי.) בײא דען טירקישען געריכטען הערשטע ביזהער דער געבראוך, דאסס יודישע צייגען דען איד אויף דאס „העמד דער עוויגקייט“ (דאס טאדטענגעוואנד) אבלעגען. דאס טירקישע יוסטיצמיניסטעריום האט נון אנגעארדנעט, דאסס דיא יודען פאר געריכט איממער נור אויף דיא תורה בעאיידעט ווערדען זאללען.

(איין נאכטראג צום לאנדשטורמגעזעטץ) ווירד דעמנאכסט ערשיינען אונד ווירד בעשטיממען, וואס מיט יענען לאנדשטורמפפליכטיגען צו געשעהען האט, וועלכע דער איינבערופונג קיינע פאלגע לייסטען. דיא שטראפע דיעזער צו בעשטיממען, האט מאן אין דער איילע גאנץ איינפאך פערגעססען, וועסהאלב איין געזעטצעס־נאכטראג געשאפפען אונד זר. מאיעסטאט צור סאנקציאנירונג אונטערבריטעט ווערדען מוס.

(מאנגעל אן אפפיציערען אין רוסלאנד.) דאסס דער ניהיליסמוס אויך אין דיא מיליטארישען קרייזע רוסלאנדס געדרונגען איזט, איזט איינע לאנגסט בעקאננטע טהאטזאכע. פאר איינען וואכען ווארדען אין רוסלאנד זא פיעלע אפפיציערע וועגען ניהיליסטישער פערשווארונג פערהאפטעט, דאסס דיא רוססישע ארמעע איינען עמפפינדליכען מאנגעל אן אפפיציערען אויפצואווייזען האט. דעסהאלב ווארדע בעשלאססען, דיא געהאלטער דער מיליטארשאַרזשען צו ערהאהען, דאמיט זיך זא פיעלע וואלאנטען אלס נור מאגליך בעשטרעבען, דען אפפיציערסראנג צו ערווערבען. דער בעטרעפפענדע מאיעסבעפעהל דעס צארען, וועלכער דיא ערהאהונג דעס האנארארס דער אפפיציערע אנארדנעט, איזט דיעזער טאגע פערעפפענטליכט ווארדען.

(עקספלאזיאן.) פארגעסטערן אים 11 איהר פארמיטטאגס עקספלאדירטע אים אראריעלען שטיינבריך בײא לאבאיטן (באהמען) איינע שפרענגפולפער־מינע, וואביא דער פארטהייפיהרער אונד זאמטליכע ארבייטער זאפארט טאדט בליעבען. דיא ערשיטטערונג וואר איינע ענארמע, זא דאסס אויך פיעלע הייזער דער צונעבסט ליעגענדען שטאדט ראבאיטן שטארק בעשאדיגט ווארדען.

פאלליעטאן.

צערשטארטעס פאמיליענגליקק.

(וואהרע בעגעבענהייט אויס דעם רוססיש־יידישען לעבען.)

(6-טע פארטזעטצונג.)

„דיא אייגענטליך האנדעלטרייבענדע געזעללשאפט ווענדעט דען אונטעררייכט אויף איינע ניעדערע שטופע,“ פיהר דער שטראפגאַ אין זיינער ערצאהלונג פארט. „זא איזט עס גראססענטהיילס אין דען וועסטליכען פראווינצען איבליך. עס איזט זא געקאממען, דאסס קיינער אונטער אונס מיטטיג געבילדעטע לייטע זוכט, עס וואר דאס לוקסוס; וויר זינד מיט ארבייט איבערלאדען, וויר מיססען אונס ערנאהרען, אונד דער אונטערהאלט ווירד ניכט לייכט ערווארבען, וויל וויר, וויא איהר וויססט, פאן דעם גראססען פאטערלאנדע אויסגעשלאססען אונד אין אונזערען אונטערנעהמונגען בעשראנקט זינד. אבער דארום איזט דאך פאללענע אונוויססענהייט, איין גאנצליכער מאנגעל אן קעננטניססען בײא אונס איינע זעלטענהייט. מעהר אדער וועניגער האבען דאך פיעלע פאן אונס עטוואס געלערנט, מאן ברויכט זיך ניכט צו שעמען מיט איהנען צו פערקעהרען, דאס הייסט, וויא זינד גענינגענד ארדענטליכע לייטע, מיט יידישער נייגונג, אויסמעהן בעשראנקט, פערשטעהט זיך, דאדורך, דאסס זיא פאן אייראפעאישער בילדונג נאך זעהר פערן זינד, וויא איבריגענס אויך פיעלע אנדערע, דיא זייט האהער שטעהען אונד אין ווייט גינסטיגערן פערהעלטניססען זיך בעפינדען, ז. ב. בעאמטע אונד גוטסבעזיטצער. נאטירליך, פאן אויסנאהמען שפרעכע איך ניכט.

איך האטטע אונס מיך איינען קליינען קרייז, בעשטעהענד אויס זאגענאננטען „אויפגעקלערטען“ אדער זעלבסטלעהרערן. וויר קאמען אפטערס צוזאממען, שפראכען פאן יידישער ליטעראטור, וועלכע אין דען לעטצטען צייטען אין דען גרענצלאנדערן גראססע פארטשריטטע מאכטע, אונד פאן נייערן דייטשען אונד פאלנישען ווערקען. רוססישע שריפטען קאמען בײא אונס זעלטען פאר; דאך פערשטעהען דיא מייסטען בײא אונס רוססיש, בעזאנדערס דיא, וועלכע מיט דער רעגירונג אין נעהערער געשאפטסבינדונג שטעהען, וויא דיא פאכטער, דיגען פערוואלטער, דיא ליעפעראנטען א. ז. וו. איך וואר גליקקליך אים קרייזע מיינער קליינען פאמיליע אונד מיינער פריינדע, דיא צייט פערשטרייך אונס אונטער דען געוועהנליכען בעשעפטיגונגען, דען פרייליכען צוזאממענקינפטען בײא איינעם פאן אונס. אונזערע שטאדט אונד דיא צו איהר געהאריגען ארטשאפטען געגאססען איינען וואהלשטאנדעס, אללערדינגס נור, יע נאכדעם דיא מאטעריעלן דער שטאדט־ אדער לאנדעס־אבריגקייט עס צולייססען, פיר וועלכע אין ארט וואהנען, אין אייגענטליכעם ערבגוט בילדעטע. — ברויך איך אייך דאפאן עטוואס צו ערצאהלען? עס ווירד אייך, מיינע הערן, בײא אייך זא זיין.“

לײדער יא, ערוויעדערטע איך.

„וואס לאססט זיך איך זאגען?“ פיהר דער אלטע לעבהאפט פארט.

„אין יאהרמארקט, אין לייכנאס, אין דעוויטשאר, אירגענד איינע נייע אנארדנונג אין סינאגאגען אדער פריוואטשולען, — אללעס דאס ווירד אין געגענשטאנד דער בעשפרעכונג, אללעס ווירד איינע נייע קוועללע פאן איינקינפטען פיר געווייסע לייטע. דער שלוסס איזט שטעטס דערזעלבע: מאן ערריכטעט איינע קאססע, מאן פערטיגט ערוואהלטע מיט אפפערגאבען אב, אונד דער בישטערע גלאקקענמאנן *) ציעהט דאהער פיר יעדען נייען פאלל. דאך דאראן זינד וויר געוואהנט. איהר וויססט, וויא דער יודע זיך לייכט אין זיין שיקזאל פינדעט. איינע וואכע שטובע, צווייבעלן, איין שניטט ברויט אונד איין ביססען פיש אדער פלייש צום שבת, דאס גענינגט איהם. דא ער וויסס, דאסס פערפאלגונג שאן פאן דער וויעגע אויף זיין אנטהייל אונד דאסס עס זא פאן אבען הערואב בעשטיממט איזט, זא זינגט ער זיינע זמירות אונד וויישט מיט דער האנד איינע צופאללינע טהראנע אב, אין דער האפפנונג אויף בעססערע צוקונפט.“

ער היעלט איינע אונד וויר זאססען איינינע מינוטען אין טיעפעם שווייגען.

„אללײן אויף אונזערע געמיינדע דריקקטע איין אונגליקק, איס וועלכעם וויר אונס ניעמאלס הערויסווינדען קאננטען,“ בעגאנן דער פאלראט ווידער — „אונד צוואר ניכט בלאס אויף אונזערע געמיינדע, זאנדערן איבעראלל, זא ווייט וויר דאפאן קעננטניס האבען; — נאמליך: דיא ריקקשטאנדע פיר רעקרוטענשולדען.“

(פארטזעטצונג פאלגט.)

*) דער בעאמטע, וועלכער זיינען בעצירק בערייטס, פאהרט אומהער מיט איינער גלאקקע אן דער דייכסעל, וועלכע דען בעוואהנערן אנקינדיגט, וואס איהנען בעפארשטעהט.

טערהיך צים פיסשטעל דער מאראַיישען היטצ־קאפפע הערבאונקען. — היערויף שפראבען נאך פינאנצמיניסטער דינאיעוסקי אונד דער אבגעארדנעטע וואזאמט, וועלכער עס מיט בעדויערטע, דאסס אסטערריך קיינען מיניסטער־פראזידענטען האט, דער קאלאמאן טיסא היססט. — שליעסליך וואורדע דער אנטראג טראַיאן'ס מיט אבערוואהלטער מאַיאריטאט אבגעלעהנט.

דאריבער, וועלכען איינפלוסס דאס געפלאנטע אטטענטאט געגען דען רוססישען קאיזער אויף דען אייראפאישען פריעדען האבען ווירד, ליעגט נאך קיין בעשטיממטער אנהאלטספונקט פאר. אין איינעם קרייזען גלויבט מאן, דאסס רוססלאנד אויך יעטצט נאך ניכטס פאזיטיוועס אין דער בולגארישען פראגע אונטערנעהמען אונד וואַרטען ווערדע, ביז עס צווישען דייטשלאנד אונד פראנקרייך צור ענטשיידונג קאממט.

אינצווישען ארבייטעט דיא פארטייא צאנקאוו'ס וויטער געגען דיא בולגארישע רעגענטשאפט, וועלכע — וויא צאנקאוו אין איינעם בריעפע אן דען טירקישען גראסוועציער שרייבט — דורך בלוטיגע טהאטען אונד גרויזאמקייטען דאס לאנד בעדראהט. דיעזער בריעף, וועלכער אפפענבאר פאן דער רוססישען באטשאפט דיקטירט ווארדע, האט אבער אויף דיא טירקייא קיינען איינדרוקק געמאכט, דא זיך אללע געגען דיא בולגארישען רעגענטען פארגעבראכטען בעשולדיגונגען נאך אונד נאך אלס ערלאגען הערויסשטעללען.

אים ענגלישען אונטערהויזע ערקלארטע דער קריעגסמיניסטער, דאסס דיא לאנדעספערטהיידיגונג זיך געבעססערט האבע, אבער נאך אונגעניגענד זייא. דיא ארמעע מיססע שלייניגסט מיט דעם רעפעטיר־געוועהרע בעוואפפנעט ווערדען. ענגלאנד מיססע אין יעדער וואפפע איבערלעגענעס געוועהר האבען.

אונזערע נייע שריפט.

דיא היטיגע נוממער אונזערעס בלאטטעס פראזענטירט זיך דען ג. לעזערן אין איהרער נייען שאנען שריפט. דיא ווירד איהר מעהרייטיגעס ערווכען אנגעשאפפט, יעדאך דורך איינע פאן זייטען דער בעטרעפפענדען שריפטגיעסעריא פערשולדעטע פערצאגערונג ניכט צו דעם פערשפראכענען טערמין ערהאלטען האבען.

דיא נייע פעלליעטאנשריפט ווירד איזט ערסט נאך איניגער צייט געליעפערט.

מיט דיעזער פארטהייל האפטען נייערונג גלויבען וויר וויעדער איינען בעווייז געליעפערט צו האבען, וויא וויר שטעטס בעמיהט וואַרען, דען וויזשען אונזערער לעזער ענטגעגענצוקאממען אונד דען רוף איהרען בעגערדנען דיזער דער יודישען פעסטער ציטונג אלס איינעס אין דען וויטעסטען קרייזען אונזערער גלויבענסגענאססען בעליעבטען אונד גערן געלעזענען בלאטטעס צו רעכטפערטיגען.

פערשיעדענע נייאיגקייטען.

(קאיזער ווילהעלמס 90־טער געבורטסטאג.) אם היינטיגען 22־טען ד. מ. ווירד דער דייטשע קאיזער פאן 89 מיטגליעדערן דער אייראפאישען הערשערפאמיליען אומגעבען זיין, דיא — צוזאממען מיט דען פריינסישען — 250 פערזאנען אין איהרעם געפאלגע האבען. קראנפרינץ רודאלף איזט פארגעסטערן אים 3 איהר נאכמיטטאגס אין בערלין איינגעטראפפען אונד וואורדע פאן דער געזאממטען דייטשען קאיזערפאמיליע אויף דאס הערצליכסטע עמפפאנגען. — אויך דער פאפסט ענטזענדעטע דרייא דעלעגירטע צור גראטולאציאן נאך בערלין. — דאס רומאנישע קאניגספאאר בעגיבט זיך פערזאנליך נאך בערלין אונד ווירד אויף דער דורכרייזע מארגען אים 3 איהר נאכמיטטאגס אין בודאפעסט איינטרעפפען. אים זיך צו שאנען ווירד קאיזער ווילהעלם ניכט איינמאל זיינע מיניסטער עמפפאנגען, זאנדערן בלאס פירסטליכע גאסטע אונד האכשטענס אויך דיא באטשאפטער.

(צום מארדפערזוך געגען דען רוססישען קאיזער) ליעגען נאך פאלגענדע אינטערעססאנטע איינצעלהייטען פאר: דער צאר בראך אין טהראנען אויס, אלס ער פאן דעם אטטענטאטספערזוך הארטע. אויך דיא קאיזערין וויינטע בימטערליך. היערויף ריעף דער צאר אין פירכטערליכעם צארן: דאס קאממט פאן דער נאכגיביגקייט! אבער ווען מאן מיינע גיטע זא לאהנט, דאנן דארף געזאגט ווערדען מיר ווערד אין ווארט הערויטערן, אונד פאן היינטע אן ווערדע איך נאך מיינעם איגענען ווילען רעגירען. — זאגן אונבעמערקט האבען דיא פערשווארער דיא פארבערייטונגען צו דעם מארדפערזוך געטראפפען. פינף צוזאמען אן דער צאהל, היילטען זיא אין דען פערשיעדענען געבעטענעס הערים אים דיא מיטטעל צור בעזייטיגונג דעס שפרענגפולווערס איינצעלן אונד אנפאללע צוזאממענצובריינגען. אין פעטערסבורג קאמען זיא דאנן צוזאממען, וויא דיא איינגעקרייפטען וואהרען אין אינטעראירישעס מאגאזין בראכטען. דורך דען קאנאל דעס בעטרעפפענדען הויזעס שטעללטען זיא איינע פערבינדונג מיט דעם נייא־פליגעל העהר. פערשטטעלטע דער וואסערקראפט האבען זיא צור נאכטצייט איזען געשלעפפט אונד דיא באמבען וועהר געשיקט אנגעפערטיגט. דאס בעטרעפפענדע קעללער־לאקאל וואר מיט מאטראצען אונד שטראה־זאקקען אויסגעפאלסטערט, דאמיט דער ארבייטסלארם ניכט נאך אויסען דרינגע. זאגעזאגט מאַרגענס האטטע דער שטאדטהויפטמאנן איינען בריף קאיזער, דיעזער זאגטע: איך גראטולירע איהנען: שאן 3 מאנאטע בין איך אין פעטערסבורג, אונד אללעס געהט גוט. אם מיטטוואך נאכטס היעלטען דיא פערשווארער איהרע לעצטע זיטצונג, יעדעס מיטגליעד וואורדע צור פערזאנונג דעם אטטענטאטעס דורך דאס לאז געוואהלט. היערויף קיססטען זיך דיא פערשווארער אונד גינגען אויסאינאנדער. אם זאנטאג גינגען דיא 6 אן דיא איינזאמען דער טהאט, דיא יעדאך בעקאננטליך פערהאפטעט וואורדע. פריטאג פריה גינגען דיא 6 איזאלירטען אין דיא יאקאבסקירכע, וויא זיא בעטעטען, דאנן בעגאבען זיא זיך צום קאיזערליכען פאלאסטע, וויא זיא דער פאליציא איינפאללען ערשיענען. וואהרע דיא פערהאפטונג ניכט רעכטצייטיג ערפאלגט, דאנן וואהרען דער צאר אונד זיין זאהן אונפעהלבאר וואהרענד איהרער פאהרט צום טרויערגאטטעסדיענסטע פיר אלעקסאנדער II. געטאדטעט וואורדען.

(טאדעספאללע.) אין וויען ווערדען היינטע צווייא גלויבענסגענאססען צו גראבע געטראגען, וועלכע איינע האהע שטעללונג אין דער געזעללשאפט דער קאיזערשטאדט איינגענאממען האבען. פארגעסטערן ווער דאדט געשטארבען: דער בעקאננטע שריפטשטעללער אונד פראזידענט דער וויענער איזראעליטישען אלליאנץ יאזעף ריטטער פ. ווערטהיימער אונד דער בעריהמטע מאטהעמאטיקער פראפעססאר סימאן שפיטצער. יאזעף ריטטער פאן ווערטהיימער ערווארב זיך דורך זיין ווירקען אויף דעם געביעטע דער הומאניטאט אונד דער ליטעראטור אללגעמיינע בעליעבטהייט אונד האכאכטונג. ער שטארב אים האהען אלטער פאן 87 יאהרען. אים יאהרע 1840 גרינדעטע ער דען פעראיין צור פארדערונג דער האנדווערקע אונטער דען איזראעליטען אונד 1843 דיא איזראעליטישע קינדערבעוואהראנשטאלט אין וויען, אן דערען געביידע דער פואלמארבעות מפי עוללים ויונקים יסדת עוז פראנגט. איבעררדעם האט ער נאך פיעלע אנדערע וואהלטהאטיגקייטסאנשטאלטען אינס לעבען גערופען. דורך מעהר אלס דרייסיג יאהרע וואר ער פארשטאנד דער וויענער איזראעל. קולטוסגעמיינדע. ער וואר איינער דער מיטהינסטע

געשיכטע דער נייערען צייט.

(97־טע פארטזעטצונג.)

ניהנענדס אין גאנץ פראנקרייך פאנד זיך איין ווידערשטאנד געגען דיא נייא איינגעזעטצטע פראוויזארישע רעגיערונג, ניהנענדס ערהאב מאן זיך צור פערטהיידיגונג דער אנשפריכע דער ארלעאנס'שען פאמיליע. לודוויג פיליפפ אונד זיינע זאהנע גאבען איהרע זאכע איבעררדיעס זעלבסט צו שנעלל אויף, אלס דאסס איהרע אנהאנגער זיך האטטען פיר זיא ערהעבען קאננען.

דיא קאניגספאמיליע אירטע איניגע טאגע אין פראנקרייך אונד אן דער קיסטע דעס לאנדעס אומהער, ביז איהר דאנן פערייינצעלט דיא איבערפאהרט נאך ענגלאנד געלאנג, וויא דער גרייזע קאניג אין קלארעמאנט דיא מיטגליעדער זיינעס הויזעס אום זיך פערזאממעלטע. דיא פרינצען פאן זשאענוויל אונד פאן אומאל, וועלכע אין אלגיער ווײלטען, גאבען נאך דעם שטורץ דער רעגיערונג איהרעס פאטערס איהרע דארטיגע פאסטען אהנע ווידערשטאנד אויף אונד קאמען גלייכפאלס נאך ענגלאנד, וואהרענד דיא הערצאגין פאן ארלעאנס, דיא איינציגע, וועלכע דיא האפפנונג אויף דען טהראן פראנקרייכס פיר איהרען זאהן ניכט אויפציגעבען שיען, מייסטענס דאגעגען אין אייזענאך לעבטע, וואו איהרען ביידען זאהנען דיא זארגפאלטיגסטע ערציהונג צו טהייל וואורדע.

דיא נייא איינגעריכטעטע פראוויזארישע רעגיערונג וואורדע גלייך נאך איהרער איינזעטצונג גענאטהיגט, דיא רעפובליק אלס דיא קינפטיגע שטאאטספארם פראנקרייכס פארמליך צו פערקינדיגען אונד נור מיט מיהע געלאנג עס לאמארטין, דיא אויפריכטונג דער ראטהען פאהנע, אלס באננער דער נייען דעמאקראטישען רעפובליק, צו פערהינדערן. דיא קינפטיגע פערפאססונג זאללטע דורך איינע פאן דען מאי אנגעזעטצטע נאציאנאלפערזאממלונג, דערען בערופונג דורך דיא פרייעסטע פאלקסוואהל אין אונבעשראנקטען אויסוואהלען ערפאלגען זאללטע, פעסטגעשטעללט ווערדען. אבער שאן פאהער מוססטע מאן דער ארבייטער־בעפאלקערונג, וועלכע דיא רעוואלוציאן פארצוגסוויזע דורכגעזעטצט האטטע, בעפריעדיגונג צו פערשאפפען זוכען: עס וואורדע דעסהאלב איין ארבייטער (אלבערט) מיט אין דיא פראוויזארישע רעגיערונג בערופען; פערנער ריכטעטע לואיז בלאנק דיא זאגענאננטען נאציאנאל־ווערקשטאטטען איין, וועלכע נאך זיינעם זיסטעם דיא ביזהעריגען פריוואטווערקשטאטטען ערזעטצען אונד דערען גאנצער פערדיענסט דען ארבייטערן זעלבסט צופאללען זאללטע. איבעררדעם וואורדע איין גראססעס ארבייטערפארלאמענט אין פאלאסט דעס לוקסעמבורג איינגעריכטעט. וואהרענד היער אבער דיא פרוכטלאזעסטען פערהאנדלונגען איבער דיא זאגענאננטע „ארגאניזאציאן דער ארבייט" שטאטטפאנדען, פערצעהרטען דיא נאציאנאלווערקשטאטטען אהנע אללען נוטצען מילליאנען, אינדעם אונצאהליגע ארבייטער איינע טאגליכע בעזאהלונג פאן ווענינסטענס 2 פראנקס ערהיעלטען, אהנע דאפיר צו ארבייטען. דא דיעזע איינריכטונג דיא לאסטען דעס שטאאטעס אונגלויבליכע פערמעהרטע, זא לאזטע דיא אים מאי צוזאממענגעטרעטענע נאציאנאלפערזאממלונג דיא נאציאנאלווערקשטאטטען אויף. וואריבער אונטער דען ארבייטערן, וועלכע אין פאלגע דעס אללגעמיינען שטאקקענס דעס פערקעהרס צום טהייל בראדלאז געווארדען וואַרען, אלס זיא אין נייער געוואלטיגער אויפשטאנד אויסבראך. דיעזעלבען ערהאבען נון דיא ראטהע פאהנע אונד פערלאנגטען, דיא דעמאקראטישע „ראטהע רעפובליק," ביי וועלכער עס אויף איינע אנדערונג דער גאנצען רעכטליכען בעזיטצפערהאלטניססע אויף איינע אנדערע איינטהיילונג דעס איינענטהומס אבגעזעהן וואר, דורך איינען פירכטערליכען גראיענפאללען קאמפף צור הערשאפט צו בריינגען.

„אלס זיעגער פליגעדרן וויר, אלס בעזיעגטע ברינגען וויר!" וואר דאס לאזונגסוואַרט איינעס טהיילס יענער אינזורגענטען, וועלכע דורך דען פיינען מייכעלמארד דעס צום פריעדען ערמאהנענדען ערצבישאפס פאן פאריז אונד דורך אבשייליכע גרייעלטהאטען איהרע פערוואָרפענהייט בעקונדעטען. דא ערנאננטע דיא נאציאנאלפערזאממלונג דען גענעראל קאוואיניאק, זעלבסט רעפובליקאנער, אבער צוגלייך ענטשיעדענען פריינד דער ארדנונג אונד איינען מאנן פאן עבען זא גראססער ענערגיע אלס טאלענט, צום הויפט דער רעגיערונג. דערזעלבע אונטערדריקקטע דען אויפשטאנד, בעשטראפטע דיא אנפיהרער מיט פערבאננונג אין דיא פערנען קאלאניען אונד ערקלארטע, אים דיא ארדנונג ערסט דויערנד צו בעפעסטיגען, פאריז אין דען בעלאגערונגסצושטאנד. נון ערסט קאננטע דיא נאציאנאלפערזאממלונג איהרע בעראטהונגען איבער דיא קינפטיגע פערפאססונג מיט רוהע פארטזעטצען.

(פארטזעטצונג פאלגט.)

ווינטיג פיר ליידענדע.

דיא נייסטע ערפינדונג איט דאס פארטאש-שע מיט סעפאראטער וועכרהייטספאדריטונג פערזיכערונג ברוכבאנד, וועלכעס איז יינעם נוסס ערציינט איט אונד איך ליב איסזאנע דער בעריהמ מעסטע אראצע אס בעסטע בעזאהרס, נאכדעם עס יאמטליכע ביא אנדערען ברוכבאנדען פארקאמטע דע מאנגעל בעזייטיגט אונד דען פארטהייל האט, דיא אבריישונג דעס ברוכבאנדעס פאן דער הייסע, דאס איסדרינגען דעס ביכעס אונד אללע פארקאמטנדען אונגעגנהמליכקייטען צו פערהינדערן אונד קאנן זא-וויל אל פאן הערען, וויא אויך פאן דאסען אונד קינ-דערן זעהר ליבס נעטראגען ווערדען. פרייזע איינ-זיטיג 8—6 אל., דאפפעלט 10—16 אל. פיר קינדער 3 אונ. 5 אל.

נראבסטס לאגער אין ענגרישען אונד פראנצאזי-שען פערבאנדבינדען, זוספענזאריען, נאבערבא-דאשען, בוכבינדער, אוהרנאגשיס, קראבפאדער, שטרימפען, לופטפאלסטערן אונד אללען צור קראנ-קענפלעגע נאטהיגען נעגענשטאנדען צו דען בילליגי-סטען פרייזען. עכט פראנצ. אונד אמעריקאנישע גוממי- אונד פיבטראגען (פראטעקטיו) פער דטצד. 3—6 אל. BRÜDER PÁRTOS Bandagenfabrikanten, Budapest, IV., Kronprinz-(Herren-)gasse 4.

ביא בעשטעללונגען ערזוכט מאן אום דאס דעם בעקהענאמפאנגען.

אינהיבטונג אז פערזאנלינ
פאן
מאדזאנאסער-
פאבריקן
Dr. Eugen v. Wagner.
Budpest, Soroksárerg. 98.

פראנ. ראוש בינטשטראנאסער
דאס בעסטע אלטבעוהרטע אונד אלטבעוהרטע
דעם נאמען אלס אלטבעוהרטע אונד אלטבעוהרטע
אונד אלס אלטבעוהרטע אונד אלטבעוהרטע
Moritz Hirschler, Budapest.

זעלטענער
געלעגענהייטסקויף!

שטייגער בילליג ווערדען איינע 100 פאאר שפיטצען-פארהאנג פערקויפט.

3 מטר. לאנג מיט נאיזלאנדען אונד פאנגלן
פער פאאר . . . . . אל. 1.80
3^{50} מט. לאנג פיינער קוואליט. פער פאאר „ 2.20
3^{50} מטר. לאנג מיט פיינען אונד לאנגשאפ-
טען פער פאאר . . . . . אל. 3.80
3^{50} מט. לאנג פיינער קוואליט. פער פאאר „ 4.80
3^{50} מט. לאנג פינסטער קוואל. „ „ „ 5.80

פיינער עפפפלען ווייר אונד נאפפס לאנער פאן דאמען-יערדיג-מיזיקאט-טאללען אין אללען פארבען אונד נאפפסען בעסטע קוואליטאט . . . . . אל. 2.20

גייא! פאטענט מיעדער מיט הייזסנאפט-באדער שט. הלפעדער . . . אל. 1.50

שפיטצענפאהנע ווערדען גייא אוס 40 קר. פער פאאר געפיטצט.

Fried & Grünhut
האנדזונגסאל
Andrassy-Str. 45 Ecke Fabrickengasse in Budapest.

פראוינצבעשטעללונגען ווערדען פראמפט אונד רעגלמס איסנפיהרט. נינט קאנווענינט דעם ווער בעריישיירונגס אומגעטייש.

יין כשר של פסח
מנרם של ישראל.

וויא אללאהרמך וא איך הייעה, בעעהרען ווייר אינו אינגערען פ. ט. ווין, אונד סרוואיטשין פיפקרן אנגע-ציגען, דאס ווייר איך דיעזעס יאהר מיט בעסטעם ראטה, שיללער אונד ווים יין כשר של פסח פאן אינזערעם איגענבייא כרם של ישראל וא וויא איך אלטען סלוויאיטשין אונד כאנאם של פסח בעסטענס פארטרט וונד, אונד זעלבע איך אין דער לאגע וונד. צו דען בילליגסטען פרייזען גע-בען צו לאגנגן. דאסס אינזערע כשר ווינע אן גטע בעקאנגט וונד. בעוויזען דיא ביא אינו עילליגענדען דאנקזאגונגען פאן אינזערן פ. ט. קונ-דען דיא איהרע בעסטע צופרידענהייט איסגעשפרא-כען. — איך וואנש וונד ווייר איך אין דער האגע, אינען הכשר פאן אביד דקיק אל לאק צו זעידען.

פרייזקוראנטע ווערדען איר וואנש גראטיס געזענדעט.

אכטונגספאלל
מ. לאנג אונד זאהן,
אילאק (סירמיען) א./ד. דאנוא, שיפפשטאציאן.
M. Lang & Sohn, Illok (Syrmien) a./d. Donau Schiffstation

ווענען מאסענדעמאדירונגען

עבענערדינגס I. אונד II שטאק דאהעי הויזע פערקויפט איך

שטוינגענד בילליג

ביימאטעריאל, דאכשינדלהאריע, דיפפעל-ביימע, ברעטטער, לאטטען, מעהרערע הונ-דעט דאפפעלטע אונ. איינפאכע פענסטער מיט אי אהנע שפארטען, מעהרערע הונדעט ציממער, קיכען, שפייז, טאפעטען אונד פאלאנ-טהירען, אין אונד איסווענדיגע געוואהר-טהירען, גאנגע אונד פענסטער-גיטטער, ברינגען הערהיימער-פלאטטען, טהארע אונד אינגלהויזע דע אים ביזאכע איינשראנגד ארטיקעל.

Näheres in meiner Bautischlerei und Baumaterialien Hauptniederlage

J. SOMMER,
Budapest VI., Waitznerstrasse 51.

Knaben-Lehr- u. Erziehungs-Institut
des
Dir. LEOPOLD LANDESMANN
in Szabadka, Bácska.

געוויסענהאפטער אנשטייגונג אין אללען, דעם קויפמאנגס אונד אינדוסטריע נאטהיגען פאך קענטניסען, פארבעיטונג צור אינגאהרינג-פייוולונגס-פיסיגע-פעניאנאט נאך מוסטער דער בעריהמטעסטען האנדלשולען. הערליכע ווינטיגע, אנגאלטונג אויסיכט מאסיגע פרייזע. בעזאהרעס עס-פעהלונגסוויסה פיר 6—16 יאהרינג קנאבען פאן שוואכער לאנשטיטוציאן אדר שווערער פאסענגסהאפט. אויסאה-מע אויך וואהרינד דעס שולאהרעס.— פראגראמס גראטיס.

קנאבען- לעהר- אונד ערציעהונגס-אנשטיטוט דעס הרי. לעאפאלד לאנדעסמאנן אין סאבאדקא, באטשקא.

שבת אונד יום טוב ווערדען קיינע פארטראגע געהאלטען.

שפיריטוס-פרעסהעפע.

עפפעפעלע מיינע בעסטע עזאמפרעסע פרעסע-באקקרעהעפע א 65 קר. פעינער פארצעל בעסטע עקסאפטעפע א 52 קר. פראנקא. אפפע פערזענדונג. פיר קוואליטאט אונד האלט-מאקיגס גאראנטיט

D. KLEIN.
Spiritus Presshefe Fabrick Neupest Hauptgasse Nr 15.

Anton Stern
Dampfstärke und Schusterpappfabrik
Budapest VII. Akaziengasse 27.
עפפעזיהלט פרייס
שוסטערפאפפ
א אל. 30 פער 100 קילא. אב בוראפעסט באהנ-האף, נעגען קאסא „ 2% שקאנטא.
צור פראבע ווערדען 5 קילא. פאסטפאקעט א אל. 1.50 פרייזגעגעבן.

ביללינסטע אינקויפסקוועלע

קארלסבארער פארצעללאן שטיינגוט, וודראליטה-מאליקא בריין, פיינע אונד אבשטעמפ בריין-קאלקגע-שיריר אין נאפפסער איסולאציאן פיר וועדעפפערקייפער, ווייס-הע אונד פיר יעדע הויזהאלטונג עון נאפפס אונד עון דעשאל. שפייזעפערייטע פאן 10 אל. איסולאטה, קאפפעפע-טהעלע, אונד מאקקאפאדעטיגע, פיר 6 פערזאנען פאן 4 אל. איסולאטה. דייך נאלד אונד פיינע פארבענפאלע. ווייא. — פערגער אללע נעפרוכסאריטקע.

V. BARTOS & SOHN.
VI., Fabrikengasse Nr 21.

יין כשר לחג הפסח.

ראטה, שיללער עט ווייס בעסטער קוואליטאט בהכשר גמור אינטער איפיזיכט של אדמו"ר הצדיק מוה"ר שפיגעלער נ"י. פאן 50 ליטער איפיזאטס צו דען בילליגסטען פרייזען. בערעכענונג גאנגן סא-ליד. געבינדע ווערדען סעפאראט בערעכנעט. צו בעציעהען ביא

J. S. Braun, Gyöngyös.

זיידע- אי. שאפוואללקליידער-פארבעריא
דעם
שטעפאן בערקעטיי
בודאפעסט, ראזענפלאטץ נו. 3.

אויסשטעללונגס-מעדאיללען: פאריז 1878, ווין 1873, מעגדעבורג 1876, בודאפעסט 1885.

פארבט אללע נאטטונגען

אבגעשאפטע ווידע אי. שאפוואללקליידערשאפט, איך מיטע, טוכשאפט, מאבעשאפט עטע. קלייגקייטען.

דאס איינציגע פארבער-געשאפט אין בודאפעסט אים וועלכע יסשטעללונגס-מעדאיללען פאטאיריט אונד איך דאפט נים איינגעריכטעט.

פראוינצ-אויפטראגע ווערדען פראמפט עפפעדיטיארט.

Stefan Berketz, Budapest, Rosenplatz Nr. 3.

ווינטיג פיר רעגאריגן-פאכטער.

רום, שלייאיטין, טרעבער, ליקאר אונד עפסיג ערצייגט מאן אהנע אפפאראט בילליגסט מיט דען עפסיג-ען אונד אטהמיטשען אללען פאן

ארנאלד וואטטעריך

בודאפעסט, מאבאך-נאפפס, נעגענאיבער דעם אויזה. פעפסעל אן פערזיכ פערגעי. הייזגבראוך, ווייגבראטעס, גלי-ערן, עגטהרונגספולוער, מיטטער נגגע אללע ווייגבראנהמיטען עצט. פעיגע: הומבראוגט אונד צטראנגזאפט פיר נאטע-פיללונג. דאנ: טונטע גלאנצייכסע, וואשבלייפארבע, מאבארוידע אונד מארבאללה. פרייזקוראנטע אונד מאניפולא ציאנסבוכער אין אללען שפראכען נראטיס.

כשר יין כרם של ישראל.

נעפערטיגטער אפפעריטס, וויא אללאהרמך פרימא ראטה, שיללער אונד ווייסס-נאטטוויינע אונד צוייאר:

85 ער 12 בין 14 אל. פער 100 ליטער
86 ער 14 „ 16 „ „ „ „

אב באהן באנהאר. — געבינדע ווערדען צום קאס-טענפרייז בערעכנעט. דער פערזאנדט געשיעהט פאן 100 ליטער איפיזאטס. — איך דירעקטעס פערלאנגען זענדע הכשר מדרב אביד הנאין דפ"ג.

בעשטעללונגען בעליעבע מאן ענטשפרעכענד צו בעאנגאבען.

LEOPOLD ENGELMANN Bonyhád nächst Szegzárd.

באסטעריא.

דיא יידישע אישראראקטען- שוואריין, אונד ווייס-באקקע-ריא מיט נעוואלד עט וואהנונג, מיט אללען רעקוויזיטען פ. גרזעהען. איך לעגהאפטעס מאפסטו, מאן אנדערן באקקע-ריען ענטפעהנס, א זיט בוילליגסט צו אינזעהנען. מאנליכע לאזונג מאן 30 בין 35 אל. שארעזעגלר וואכענטליך 1 אל. אריעסס:

DAVID PLÁNER
Budapest, Petőfigasse Nr. 9.

בריעפע דער רעדאקציאָן.

אַן מערדערע: ווער ביסטו, אַן דער שפּעטע אויגען עדען אַן אינו געוויסעשען שייבענס דו נאַטעל דעם אַרעשט געגי עייכסלוך צו מאַכען.

תערן א. ק. אַמאַרייטשאַ. דאס לאַנגע וויא דאַס אַן אינו נוכט פערלאַנגען.

תערן ב. ק. סראַפּקאַ. דאס ווייד מאַן איהנען בייא דער בעשעפענדען בעראַדע אַהנע אַנשטאַנד זאַגען.

תערן ה. ק. אַבינע אַנשטאַרט נוכט אייך פיר וואַ. דאיבער פערפיגט איינצע אונד אַלליין דיא בעראַדע נאַך עיינייגעס נוטרוגען.

תערן ה. ש. יאַוואַרי. דו: נעראַרען צום עיכסען אייסגעבאַס. אין אינצעינער זאַך ווערד בייס לאַנדשפּוס נוכט בעריקלוכטיגט.

תערן ה. ק. אַסטפּיכסער. וואַ דאַכטן רעכט אונד ווערד איהר וואַנוש בעריקלוכטיגט.

תערן צ. ב. אין ב. מ. ווער קענען דיעזע שיכיר נוכט.

תערן א. ב. זבאַראַ. ווענען דיא נור: וועגן נאַרעי; נעגן, יא.

תערן ב. ה. אד 1: נעמאַנד קאַנן איהנען דאס שאַפען. אד 2: יא. אד 3: שפּרעכען וואַ מיט דער פאַסט; מיסשעיין זעלבסט.

תערן ר. צ. וו. אין ג. ב. וועגן דיא נעמיינע ווערבסס נוכט ווייסט. צו דעלכער פאַרטייא דיא נעהאָרט, וואַהר אַלדען ו ו ר דאס וויכטיגן?

תערן ג. אין ט. דער נאַטע ווייד בייגעפיגט אָדער נוכט; יא נאַך וואַנוש דעם אייגאַרט.

עדיוו. תערן ם. ה. דאבינער אין ק. אין ציינגיס אַן דער פּרעסבריגער ישיבה, דאס דער בעשעפענדע אייגאַרטיס איזט, נעגנען. — אַן מיליאַרשייער קאַנן נעמאַנד בעפרייט ווערדען.

תערן פּאַנעשעלער אין מיהאַלי. דיא חוסבאַנד איזט, אַב דער בעשעפענדע אים בעזיצט איינגע צעריסיקאַטעס איזט, וועלכעס בעשעאַדיגט. דאַסס ער מיליטאַר־פרייא וויא. איזט דיעס דער פאַלל, דאַנן לייגט קיין בעדענקען אַן.

תערן פרוגו אלטינו אין ס. ש. ווער פערשטעהען נוכט דען אונטערשיד. דען דיא צווישען נאַפּסאַרטיג אונד אַלדאַרטיג מאַכען.

פר־א לישוע ר. ב. אין ה. ב. נין.

תערן ל. ג. אין קעסמאַרק. אין האַמאַנא נוכט עס וואַרטשינלוך אייגע זאַלכע שולע. דיא מאַקסע איזט נעריגג, דאַך ווייסען ווייד דיא נוכט גענוי אונטערגעבען.

תערן מ. ה. אין ג. סט־מאַרטאַן. וועגן אד. 19. אַפּרייגער צום לאַנדשפּוס גענאַמענן ווערד, מיט גיר פּראַצעדעס דאַנן ווייטער אַאַר דער נעוואַהנלוכען אַפּסענטקאַמפּרסיאָן עשיינען.

אַן מערדערע: שרקעו־קיפּאַנס בין נומ׳ 11 וועי; דען איינגעלאַוט: נוכט דאַנן בין נום 11.

דיא נייען מאַטריקעל־בעצערגע.

ווייטערע סערגע דער פאַם קולטוסמיניסטעריום פערגעסע נעוועהמען מאַטריקעלבעצערגע.

מ ע ז א ט ר (קאַמיטאַט וואַ־נאַדיקען־באַר־נאַקי.) פּראַיידענט איואַק לאַיינגער. מאַטריקענפיהרער דער ראַבבינער מיכל נאַדדבערגער.

י אַ ס ב ע ר ע נ י (קאַמיטאַט ווייא אַבען.) פּראַיידענט ווענצעל בוקקי. מאַטריקענפיהרער ראַבבינער אַראַן בוכהאַלטער.

ט אַ ר אַ ק־ס ט. - מ י ק ל אַ ש (קאַמיטאַט ווייא אַבען.) פּראַיידענט מאַטעל באַהם. מאַטריקענפיהרער ראַבבינער פּינקאַס שטיין.

ט י ס אַ ב ע אַ (קאַמ. ווייא אַבען.) פּראַיידענט אלעקסאַנדער נראַף. מאַטריקענפיהרער ראַבבינאַטשטעלדערטרעטער באַלאַמאַן ווייס.

ק אַ ר צ אַ ג (קאַמ. ווייא אַבען.) פּראַיידענט אַרטען נרייאַלד. מאַטריקענפיהרער ראַבבינער סאַלאַמאַן שיקק.

ווייד עריכטען אינזערע נעגערטשען פּרעגעמעראַנטען אונד פּרייגרע, ווי מיט אירען נרייסען פּרייעמס אַן אינזערע רעדאַקציאָן צו ווענדען.

אייך ביטטען ווייד, דיא אַדרעססע פּרייטרייד ווייא פאָלגט אנצוגעבען

יידישע פעסטער צייטונג

האַטשטראַסע נומער 1. בודאַפּעסט.

Jüdische Pester Zeitung

Hochstrasse Nr. 1, Budapest.

☛ נייא אייגטרעטענדע פּראַנומעראַנטען ערהאַלטען דיא שאַן ערשיינענען טהייל דער

נעשיכטע דער נייערען צייט

נאַכגעזענדעט.

אונד אייד פּרעדאַנען דיעזענען נומעריען, אין ווערבען דאס **לאַנדשטרומגעזעטץ** ערשיינען איזט.

פּרייזער ערהאַלטען אַמטליכע פּ. ט. אַבאָנענטען אינזערעם בראַטעטע דאס

נייע געווערבענגעזעטץ אונד שאַנקרענאַלע

ציואַמען, נאַכדעם דעטעטעס אַבגעשראַסען זיין ווייד.

☛ אין דיא אַנאַסע דעם דערען אַפּעפּער ניר איינמאַל אין דערערע אַדרען דאס ווך אין אירטהום איינגעשליכען. אין דער ריכטיג 5000 דאַנאַנאיינאַנטעטער זאַלל עס נוכט פּער דיוטשטער, אַנדערן פּער שטיקק פּר. 1,20 הייסען. — בייא דיעזער גלעגענהייט עמפּפעהלען ווייד דיא אַנאַסע דעם הערען אַפּעל דער בעאַמטערען אייפּפּערקאַמקייט דער ג. לעזער.

נעשעפטסבעריכט.

נעטרייד־נעשאַפט. ווייצען ווייאַר נעפּעזען פּיעל צו מאַרקטע נעבראַכט. דיא קויפלוסט ווייאַר שוואַך, 9000 מעצטער ווייאַרען פערקויפט.

ווייצען. פּרייס: 600 מעצטער, 80 קילאָגראַמס 9.50 נולדן, 600 מעצטער־צענטנער, 80 קילאָ 9,45 נולדען. — 100 מעצטער־צענטנער, 77 קילאָ. 9.35 נולדען. 1150 מעצ׳ 80, ק. 9,45 נולדן. 8200 מעטרצ׳ 79.6 קילאָ 9,45 נולדען — אַנטסעד־באַרען 200 מעטרצען. 79,5 קילאָ 9.35 נולדר,— דעטסאַ 2300 מעטרצ־צענ׳ 78,8 קילאָ 9.30 נולד. באַטשקאַיר 1500 מעטרצענ׳ 76, קילאָ 9.30 נולדען, נאַדראַונגאַרייטער 100 מעטרצ׳ 80. קילאָ 9,35 נולדען. (אַלדעס פּער 3 מאָנאַטס)

ראַן 6,70 — 6.85 נולד.

נעדסעס, אַטשטער־וואַרע 6,80 — 6,85 נולד. קוקוריין (אַלט) 6,— 6,15. (נייע) — נולד.

האַפער. 6,50 — 6,70 נולד. פּער קאַססאַ.

טערמינגעשעפט. ווייצען פּער פּרייהאַר 9,01 — 9.03 נד. האַפער פּער פּרייהאַר 6,45 — 6.47 נולד. קוקוריץ פּער מאַיטיי 1887, 19 — 6.21 נולד.

פּעסטער שראַנטפּרייז־מאַרק.

בייא דעם אַם 17־טען ד. מ. הייר אין פּעסט אבנוהאַלטענען וואַכענמאַרקטע וואַרען 1887 שטיק נראָס־אונד 2036 קלייגפּיעה צו מאַרקטע געבראַכט. הויפּטאַן וואַרען פּעריקס: 38 שטיק שטרע, פּער פּאַאַר אַם 80 ביז 220 נולדען. — 1071 אכסען דאס פּאַאַר אַם 140 — 340 נול, 645 קוהען, דאס פּאַאַר אַם 140 — 200 נול׳ 190 מעלק־קוהע דאס שטיק אַם 110 — 190 נול׳ 55 שטיק בייפּעל, דאס פּאַאַר אַם 120 — 180 נול. 741 שטיק קעלבער דאס שטיק אַם 8 — 19 נול׳, 1322 שטיק שאַאַפען דאס פּאַאַר אַם 4,75 — 7 נול. פּרייזע פּער 100 קילאָ: אָכסען־פלייש 45 — 50 נולדען. קוה־פלייש 40 — 44 נולדר. קאַלב־פלייש — — נולד. אינד בייפּעל־פלייש 38 — 44 נולד.

ווייצען פּרייזע.

ווייצען, אונגאַרישער: 78 — 82 קילאָ 9.45 — 9,50 נולד. (אַלדעס פּער 3 מאָנאַטס)

ראַן (נייא), אונגאַרישען 71 — 73 קילאָ 7.08 — 7.13 נולד. פּער מעטרצ׳.

האַפער אונגאַרישער 6,51 — 6.61 נולדען פּער־מעטרצ־צענטנער.

שפּיריטוס 25,50 — 25,62 נולדר. פּער 10000 רישער, פּערצענט.

ראַטשאַצעיהנען פּאַם 16־טען מאַרטין 1887.

העדמאַנשטאַדט	72	6	81	51	71
פּראַג	83	53	70	28	26
לעמבערג	10	71	85	5	32

ווערטהייסגעבער אונד פּערראַנטוואָרטלעכער רעדאַקטאָר
מ. סאַבאָלטשי

פּרעכט- אונד מעהלפּרייז־טאַבעללע.

פּרעכטע	קוואַלישע פּער העקטאַר.	פּער 100 קילאָגראַמס
ראַן (אַרט)	70 — 72	6.75 — 7,—
נעדסעס פּוטער	60	6.30 — 6,55
" מאַרק	62	6.90 — 8.15
האַפער	41	6.50 — 6.90
קוקוריץ באַנאַט	75	6.25 — 6.30
דעטסאַ אַנדערע	73	6.50 — 6.55
הויזיג	—	— —

			פּער הערבסט	פּער מאַרקט
פּוטער־נעדסעס	ווייצען	"	פּרייהאַר	9,07
	"	"	"	—
	קוקוריץ	"	יוני 1886	6.16
	נעדסעס	"	פּרייהאַר	—
	האַפער	"	"	—
	"	"	הערבסט	6.67
	רעפּס	"	אוגוסט־סעפּט.	9.75

זאַמענטהייל			kr.
דער זאַך צו 100־קילאָגראַמס מיט זאַך פּרייז באַרען	נומער	0	
	"	1	—
	"	2	—
	"	3	—
	"	4	—
	"	5	—
	"	6	—
	"	7	—
	"	8	—
	"	8½	—
שפּיריטוס אלטע מעטהאָדע פּרעסהעפע			28 —
" נייע "			25 —

ווייצען	קוואַלישע פּער העקטאַר.	פּער 100 קילאָגראַמס
נאַדראַונגאַרישער	75	— —
"	76	— —
"	77	8,— — 8.95
"	78	9.05 — 8.05
"	79	9.15 — 9.10
"	80	9.30 — 9.25
"	81	9.35 — 9.30
פּעסטער־באַרען	76	— —
"	77	9.— — 8.90
"	78	9.15 — 9.10
"	79	9.25 — 9.20
"	80	9.30 — 9.25
"	81	9.35 — 9.30
"	—	— —
ווייסענבורגער	75	— —
"	77	8.05 — 8.95
"	78	9.10 — 9.05
"	79	9.15 — 9.10
"	80	9,25 — 9.20
"	81	9.40 — 9.35
"	—	— —
פּהיים	75	— —
"	76	— —
"	77	9.05 — 8.95
"	78	9.10 — 9.05
"	79	9.15 — 9.10
"	80	9.25 — 9.20
"	81	9.40 — 9.35

קורס־טאַבעללע פּאַם 17. מאַרטין

לאַנד.	fl. kr.
1854 ער 4־פּרעצענטיגע שטאַאַטס־לאָז	125 50
1860 ער " אנלעה	132 —
רוטהען	133 —
1864 ער לאָז צו 100 נולדען	164 —
רוטהען " 50	165 —
אונגאַרישע פּרעמיענלאָז צו 100 נולד.	119 —
אייזענבאַהנלאָז	122 50
קאַשע־אויסגעזעהנלאָז	55 —
שיפּנער־לאָז	18 25
קרעדיטלאָז	175 —
קלאַר־לאָז	43 50
ראַנד־אַנטעטס־פּאַרטיע־לאָז	114 —
אונגאַרישער־לאָז	20 50
קרעדיטלאָז צו 10 נולד.	22 50
טראַמוואַי־לאָז	17 40
אָפּענער לאָז " 20	47 75
פּעסטער לאָז " 40	43 50
פּאַרטיע־לאָז " 40	42 50
ווינדישגראַץ־לאָז " 10	19 50
פּאַלם־לאָז " 20	55 50
אַלטצענער לאָז " 10	22 75
פּס־נעמאַס־לאָז " 40	55 —
פּאַאַרלאָז " 20	26 25
פּרעסבורגער לאָז " 100	137 50
רוטהען " 50	68 —
וואַלדשטיין־לאָז " 20	31 80
ווינדישגראַץ־לאָז " 20	42 —
ווינער־לאָז	124 —
פּרעמיע פּרעטענגאַלוויטץ	31 25
אונגאַר. " אַאַרטקייס־לאָז	9 50
עדעלווייס־לאָז	14 —

ווערטה־פּאַפּיערע.	kr.
אונגאַרישע גאָלדרענטע צו 4־פּרעצענט	25 100
רוטהען	— —
אָסטערייכישע "	80 88
אונגאַרישע פּאַפּיער־רענטע	25 86
אונגאַרישע נרונדענטלאַסטונגס־אָבליגאַציאָנען	75 105
פּרעמיע־באַנאַטס	77 105
ווינדישגראַץ־לאָז	35 105
באַנאַטס־לאָז	25 105
באַנאַטס־לאָז	— 109
לאַנדאַס־אונד באַנאַטס־לאָז	25 105
אונגאַר. אייזענבאַהן־אַקטיען	75 152
ווייטערהין אונגאַרישע אַקטיען־אַקטיען	— 100
אונגאַר. הויפּט־אונדערלאַר. אַקטיען־אַקטיען	
זען פון 100 צו 5%	75 98
אונגאַר. ווינדענטלאַסטונגס אַבליגאַציאָנען	50 103
אונגאַר. פּאַרטענקרייץ־אַנלייהען 5%	75 101
אלפּערד־פּאַאַרער באַנאַ	50 191
אונגאַר. נאַראַנטיש אייזענבאַהן צו	50 179
אונגאַר. נאָרד־אָסט־באַהן	— 176
אונגאַר. וועסטבאַהן	— 175

נעלד־קורס.	
ווילנער אויגע	— —
דוקאַטען	6.97
אָסטערייכישע 8 נולד. נאַדלעשטיק	10 12
דייטשע רייכסבאַנקנאָטען	10 12
20 מאַרק־שטיקקע	10 44
רוסישע אימפּעריאַל	1 12

Eigenthümer Witwe M. REIS. Herausgeber und verantwortlicher Redacteur: M. SZABOLCSI. Budapest. Druck von Sam. Markus. Andrássystrasse Nr. 12

ראטהזעל.*)

שאכראטהזעל.

(פאן העררן אינגאן ק א נ י ט ץ. יאנאשהאזא.)

נאר	סען	א יינע	זונג	נער	שאכ-	אָה-	אַרצ-
שטיט-	העב-	באלד	מוס	נע	נייא	ביע-	ראשה-
הער-	אונד	צע	צו	רא-	אי-	דיא	איזט
רא-	יע-	איהם	פעהר	מעהר	דא-	זערם	נען
ארצט	איינער	איש	מאנד	נימסט	פוס	אונד	אייך
פער-	דיעם	„ווענן“	ביע-	לאָ	אים	דיא	איינעם
קאָפּ	איין	צעסט	מאן	גיכט	טע	בייא	אונד
רע-	שרייבט	דען	בליבט	נע	הולט-	אי	מיט-

דיעזעס ראשהזעל איזט מיטטעלסט „ראסטעל-שטרונג“ צו לאָזען. דיא דאנן הערויסקאָמענדע לאָזונג איזט איין דייטשער שפראכע אונד איין ווערזען פער-מאסטעס ראשהזעל. דעסען ראזונג איין הערבראיישעס וואָרט איזט. — אנפאנג בייס וואָרט „ווענן“.

הידה.

(מאת החכם ישראל ק ר א נ ו צ ק י, קראקוי.)

שמי אינני גדול בנים, אף כי משבע אותיות הנה:
עבור עין אבותי קטן וגזוז הוא — ותיקותי.
רא כמות כל אדם מתי, בידי שינוי נסיתי:
אם את אותיותי שתים שתים תחלקו
וראות האחד עם יעהו תדבקו,
המשה שמות ממנו תוציא:
ותוראותם כה יהיו:
הראשון, אחר מאוכלי עשב הנהו:
השני, נפי כל ארם ובהמה תמצאהו;
השלישי נעב כמי גד ובמיתה תראהו;
הרביעי מישה לנו במשה לישראל
והחמישי לחדר מיוחד היא עם ישראל.
מכל אחי הכבוד הנני,
בכתובים בשם תמצאני.

איינלאוונג דער ראטהזעל אין נו׳ 30:

I. דעם ד י י ט ש ע ן:

Philip
Ulu
Richter
Juli
Mirjam
Friedhof
Ehe
Süss
Turandot

P u r i m f e s t.

II. דער הידה:

אם אין קמח אין תורה, יאם אין תורה אין קמח.—
לא תעמוד על המקח בשעה שאין לך דמים.

ר י כ ט י נ ג ה א ב ע ן נ ע ל א ז ט:

ב י י ד ע, דיא הערידן: דר. מאקס ראשענבורג — טיסא-אוילאק, ווילהעלם אלעקסאנדער אונד בערנאט קוטסמאנן—סטראסקא, יעקב שנישצער — ניי-מארא, ראבב, עם. האנינ — אלטבייסטרישע, מ. ה. — נאדי-קאראָלי, עמא-יעל שרייבער — שאראשמאשק, וואָלף דייטש — פיעס-

*) דיא נאמען דער איינזענדער ריכטיגער לאָזונגען, ווערכע פאר שלוסס דער נאכסטען פרייטאגנומער אינס צו-קאָמען, ווערדען ווייר פעראָפענטליכען.

בורג, ישראל חיים העילינגער — עדיהאו מאראשה, מ. רויסנטיין — האבהרזוועג, איזאק נייטמאן — האזענבערג, חיים צבי אדלער — עדיהאו-נעלדע, ל. העדלער — מ. סינעס, צבי פלאטס אונד שמואל בלום — סיקסא, אליעזר שמואל ציקלער — טיסא-לוטין, נעבריידער ווערטהייטער — א. פיזעש, מ. פינק — אוישטיטין, אהרן גינצלער ערדאבעניע, ש. ה. ארצט — טארנאו.

דאס ד י י ט ש ע, דיא דאמען: קאָרנעליא קרייז — פערדה, יאזעפינע פאטאקי — נאדי-שאמקוט, רענינא ווייס אונד רענינא זיכערמאנן — פיטקאָרט, ערנעסטינע נוטסמאנן — פאָרא-ענטש, מאלווינע לאנג — אילליאק אונד דיא הערדען: מאטעל שטיינבערג — בערגע-בענע, יאזעף אונד לאזאר נינבוים — האָסואסא, עלעק לאזאר — קאפלאנק-מאנאשטאר, אראָלף קאהן — אמאראָ-ווטצא, אראָלף ווינזואום — מאקעש-אייסאלו, יאזעף ראָאר — פאלקאשאסא, וינסינד שטיינבערגער אונד בעניאמין נייטשאדט — נעמעש אפאט, סאמועל ווייס — אינג. סקאלטרוטין, יאקאב אונד לעאָפאלד הירשפעלד — א. קיבין, אינג. פרידמאנן — מעוא-פעסרי, ווייגער עם פיסס ש פאָרעס, מ. נינגעלד — נעלטש, יאזעף אדלער — בערגע-פאס, נרין — טוראָלוקא, מאקוס ווייסשלס—נאדווארנא חיים באראר — ראדוינכאו, י. נאָלדמאן — מאסא.

דיא ח י ד ה. דיא הערדען: ישראל קראסוצקי — קראקוי, שמואל ווייסמאנן חיות — קרוימא, מאיר זאלצע — דונא-פאלדווארי, צבי חריש בערקאָוויטש — נאמא-פאלוא.

פרייטאג-פאָלדליעטאָן.

פאָגעלע דער מגיד.

(11-טע פאָרטזעטצונג.)

עס איזט שבת נאכמיטטאג, אונד דיא קהלה שלאָפט; נור דער נוטע וואכטמייסטער, דאס אוינע דער אברינקיט וואכט. ער נעהט יעטצט איבער דיא פאָלקאָמענן איינזאמקייט נאכסטע, ווייל זיין אמט עס פערלאנגט. ער מיסט דען שול-קלאָפּפער וועקקען, ווייל עס צייט איזט, דאמיט ער צום מנחה-נעבעט רופט.

* * *

דיא קהלה וואכט!

דאס צייכן דאס רעגן לעבען אים נאכגעגן שטאדט, כען נאך דעם מנחה-נעבעט. דיא נאנצע פאָלקסמענגע נעהט ווייא א י י ן מאנן שפאצירען.

עלעגדער קערקאָוו! דיא האמס דיא איינהייט דעם עייב עצרטיממערס; אבער דיא איינהייט דער זעלבען שפאָלטעס דיין.

נוכט וויא נעמסדען אים שטרוס ווידער אויפרעגונג, אָנדערן מיט בעהאגען אונד לאנגאמען שרישטעס ווענט דיא נעדערשטיינגדע אָנגע איינע נעטינדע דאהין וואדלען, העדרענווייזע, נרוסגעווייזע, פאמיליענווייזע וואהלגעאָרדנעט.

קערקאָוו וואר נרינגערס צו זעהען. אלס דיא פער-צווייגשן שטראסע דער שפאצירגאנגער זיך פאר דעם הויזע קערקאָוו'ס וואמערשען, וואר ווידער אים הויז, נאך אים האָף, אדער אין דעם נאכשען עשוואס פאן אהם צו זעהען. אבער דער וואכטמייסטער האטטע א'ן בעשרעבע-נעס פאפיער אין דער האנד, ווילכעס קערקאָוו אן אהן נעריכטעט, אונד דאס ער דער פעריאאמטלטען נעשיגדע מאָדאו; נור פאן לעזער שלאָפטס בעמערקונגען אינטער-בראָכען.

דאס שרייבשטיק פאן קערקאָוו לייטעט:

„וואכטמייסטער, איך ווייל נוכט מעהר אנטער דען יודען לעבען; איך בין עדסט 27 יאהרע אלט“.

„נוטער אלטער זאָלל ער ווערדען!“ בעטערקטע לעזער שלאָפט.

„איך וואנדרע אייס, איך ווילל נוכט מעהר נראָב-שטיער, איך נוכט שלאָפטס, איך נוכט אוהרמאכער ווין, איך ווילל נאך נאנץ וואס אנדרעס ווערדען.“

„איינע שאנע כפיה קאנן ער ווערדען!“ דערעט דעזער דאצווישען.

„אין ענגלאנד בוים מאן איינע וואנען מיט איינעם ווכסאנגע, וזא מאן קיין פעדער דאצו בריינכט. דאס מיסס איך איין לעזען, פערקליפט מיין הויז אן דיא קהלה פיר 150 מהאלער, דאנן קאָנגט איהר איך צעהן מהאלער דאָ, פאָן בעהאלטען אונד שיקקט מיר דען דעסס, וואהין איך איך שרייבען ווערדע. זאגט דער קהלה, איך בין נאר נוכט זא באזהאפט. לעבעט וואהל, אייער קערקאָוו.“

„יפה שמו! אויסנעראָשט זאָלל ווערדען זיין נאמען!“ שלאָפטס לעזער.

אונטער דען שפאציר-נאנגערן וואנדרערטען איך נאָל-דע אונד אָגעלע אים אין אים אין מיעסעס נעשפראך, אונד פערן פאָן ביידען דער צעפעלבוכער אונד דער קאָס-מיגער אין אייזיגער אינטערהאלטונג.

„נאָלדע, מיין הערץ!“ דערעט פאָגעלע אין איהרער לעבהאפטיגקייט, „אין שטיקק פאָן מיינעס לעבען ווייסדע איך דאהרס שענקען, ווענן איך דיינע פראָגגע יוהע האָב-טע! וועה נור, אין מיר פלאקקערטס פאָרט. איך מאָכטע איממער אונד איממער ווייסען, וואס ער דענקט, אונד וואס ער אנגט. — וואהרס אייס ד י ר נאר נוכט זא?“

„איך ווייסס נוכט,“ אנטע נאָלדע פרייטעריש פאר זיך הין. „איך מיינע איממער, דאסס איך איהן ליעבער האבע, ווענן איך נאר נוכט אלל: דיא נערעהרזאמ-קייט מאסטען קאָנן, דיא זא אין איינער בחור הערייס-לערנט.“

„וואס?!“ דערעט פאָגעלע. „ליעבער האבען, וואס איך נוכט פערשטעה? איך קאָנן נאר נוכט ליעב האבען, וואס איך נוכט נעגנע קלאר זעה אונד האָר אונד ווייסס אונד האב! דענן זאָגסט אייס עס יא נוכט זא נאנץ ס י י ן!“ דאכיא פערטסט דיא איהרע האנד אייף דיא בריסט.

(פאָרטזעצונג פאָלגט.)

הומאריסטישעס.

דרייא פראמטע יודען עסטען צוזאמטען אן איי-נעם טיש. דער איינע פאָן איהנען שפרייכט דען שפרי-דען וואקקער צו. פאר דעם בעגעסען זאגט דער אנדע-רע: מיר זענען פטור פאָן מזמון. — „דיא זא?“ פראגט ערשטיינט דער דרייטע, „ווייל אנטוואר-טעט דער אנדערע — עס הייסט: שלשה שאכלו כ א ח ד חייבין לומן. אבער נוכט זענען א ח ד אכל כ ש ל ש ה.“

חיים פאפּ פיהר איינסט פאָן פרעסבורג נאר ווענן. ער וואר פאר אינגעזיכט צום ערסטען מאל דיא גראסע שאנע קאיזערשטאדט צו זעהן. נאר מעהר פערווירדט אלס אנסט, גלייך בייס איינשטיגען פראגט ער דען קאנדוקטאר: „וויא ווייט עס פאָן פרעסבורג נאר ווענן וויא.“ „נין מיילען.“ „וואר דיא אנטוואָרט. „אונד פאָן ווענן נאר פרעסבורג?“ פראגט דער דער זיך שאָן אין דער פאנטאזיע דאר-בער פרייטע. וואס ער ביא דער רוקקעער אלדעם פאָן ווענן צו ערצאהלען האבען ווערדע, דער קאנדוקטאר זאר אהן איינע ווייל פערדוטצט אן אונד שפראך דאנן אלס ער בעמערקטע, דאסס דער אנדערבאר-פאסאגיער עס מיט ווענר פראגע נאנן ערנסט מיינט: „ווי דיא דענן נאר זא בעגרייפפטטטעט?“ ווענן פאָן פרעסבורג נאר ווענן 9 מיילען ווער, זא איזט דאר פאָ-ווענן נאר פרעסבורג עבען זא ווייט.

„דאס איז נוקט עוי, דערר קאנדוקטאר לעבען: ערא-פערטע זיך אייער הייס. פאָן פסח בייס שבועות ווענן ווענען וואבען, אבער פאָן שבועות בייס פסח ווענן פיעל מעהר, אלס ? וואבען.“

שאנכרענאלע.

(פאָרטזעטצונג.)

ערלאסס

דעם ק. אינ. מיניסטעריאלס דעם אינערן פאס 31-טען מארץ 1878 צ. 12103.

דער האנדעלס- אונד געווערבעקאָממער אין קאשיא.

דערעט האנדעלס- אונד געווערבע- קאָממער בע-קלאגט זיך, דאסס אין אנגעלעגענהייט דער רעגאל-איבערטרעטונג דיא אינטערבראָכען הייפיג געפטצ-ווערדיגט בעשלוסס פאסטען אונד בעטטעט. דאסס

פרייטאג-פאָלדליעטאָן.

פאָגעלע דער מגיד.

(11-טע פאָרטזעטצונג.)

עס איזט שבת נאכמיטטאג, אונד דיא קהלה שלאָפט; נור דער נוטע וואכטמייסטער, דאס אוינע דער אברינקיט וואכט. ער נעהט יעטצט איבער דיא פאָלקאָמענן איינזאמקייט נאכסטע, ווייל זיין אמט עס פערלאנגט. ער מיסט דען שול-קלאָפּפער וועקקען, ווייל עס צייט איזט, דאמיט ער צום מנחה-נעבעט רופט.

* * *

דיא קהלה וואכט!

דאס צייכן דאס רעגן לעבען אים נאכגעגן שטאדט, כען נאך דעם מנחה-נעבעט. דיא נאנצע פאָלקסמענגע נעהט ווייא א י י ן מאנן שפאצירען.

עלעגדער קערקאָוו! דיא האמס דיא איינהייט דעם עייב עצרטיממערס; אבער דיא איינהייט דער זעלבען שפאָלטעס דיין.

נוכט וויא נעמסדען אים שטרוס ווידער אויפרעגונג, אָנדערן מיט בעהאגען אונד לאנגאמען שרישטעס ווענט דיא נעדערשטיינגדע אָנגע איינע נעטינדע דאהין וואדלען, העדרענווייזע, נרוסגעווייזע, פאמיליענווייזע וואהלגעאָרדנעט.

קערקאָוו וואר נרינגערס צו זעהען. אלס דיא פער-צווייגשן שטראסע דער שפאצירגאנגער זיך פאר דעם הויזע קערקאָוו'ס וואמערשען, וואר ווידער אים הויז, נאך אים האָף, אדער אין דעם נאכשען עשוואס פאָן אהם צו זעהען. אבער דער וואכטמייסטער האטטע א'ן בעשרעבע-נעס פאפיער אין דער האנד, ווילכעס קערקאָוו אן אהן נעריכטעט, אונד דאס ער דער פעריאאמטלטען נעשיגדע מאָדאו; נור פאָן לעזער שלאָפטס בעמערקונגען אינטער-בראָכען.

דאס שרייבשטיק פאָן קערקאָוו לייטעט:

„וואכטמייסטער, איך ווייל נוכט מעהר אנטער דען יודען לעבען; איך בין עדסט 27 יאהרע אלט“.

„נוטער אלטער זאָלל ער ווערדען!“ בעטערקטע לעזער שלאָפט.

„איך וואנדרע אייס, איך ווילל נוכט מעהר נראָב-שטיער, איך נוכט שלאָפטס, איך נוכט אוהרמאכער ווין, איך ווילל נאך נאנץ וואס אנדרעס ווערדען.“

„איינע שאנע כפיה קאָנן ער ווערדען!“ דערעט דעזער דאצווישען.

„אין ענגלאנד בוים מאן איינע וואנען מיט איינעם ווכסאנגע, וזא מאן קיין פעדער דאצו בריינכט. דאס מיסס

נור איינמאל אין הונדערט יאהרען!

דאס אין אללען גראססען שטאדטען איראפאס פערברייטעטע עטאבליסמענט „AUX DEUX HONGROISES“ האט איך אין דער הייסע־אינד רעזידענצשטאדט ווען איינע פיליאלע איהרער ערצייגנישסע ערעפנעט אונד פערקויפט גענעגנשטאנדע, וועלכע פריהער 4, 5, ביז 6 גולדען געקאסטעט האבען, אום דען בישהעריגען בילליגען, אין דער איראפאישען געשאפטסוועלט נאך ניע דאגעוועזענען איהרישספיל אז

נור 1.20 פל.

פיר יעדעס שטיקק אונד פערזענדעט דיעזע בילליגען נאך אללען וועלטגעגנדען פער מאססא אדער גענען פאסטנאכנאהמע, זא לאנגע עבען דער פארראט אן וואארען דא איז.

דיא וואארען בעשטעהען איס דען נאטהווענדיגסטען, פראקטישסטען אונד אינעהאלט בילליגסטען געברויכס־גענגנשטאנדען, וועלכע יעדע הייזווירטהשאפט אונד יעדע פאמיליע אונבעדינגט האבען מוס דא בייזאמען אין אללען וועלטשטאדטען איראפאס פיליאלען בעשטעהען. וזא בייזאמען נאנץ איראפא מוס. האפען מיר, דאס איך דיא בעיזאהנער דער ק. ק. אפפעלל־אינגאר. מאגאריע דיעזע ניע וועלטקרעדענדע געדענקהייט בעניטצען, אונד אין איהרעם אינטערעססע זא פיעל אלס מאגליך בעשטעללען ווערדע, דענן דיעזע אינגלייכליכע בילליגקייט האט

דיא גאנצע וועלט איז שטוינען פערזעטצט.

ווייל עמאנד ווירקליך עטוואס גיעבען, פראקטישעס, אינגעבעהרליכעס, אונד דאבייא עטוואס נאך ניע דאגעוועזענעס, אונגלייבליך בילליגעס, זא מאגע ער דיעזע אין 100 יאהרען נישט־ווייערקעהרענדע קאפפבארע געלעגענהייט בענוטצען אונד זא שנעל אונד זא פיעל אלס מאגליך בעשטעללען.

אין דען מאגאצינען לאגערן פאלגענדע אנצאהל פאן וואארען:

5000 נאלדבראנצע־אוהרען
מיט פראכטישען פערצירונגען אונד לאנגער געלבער קעטטע מיט נאראנגע פיר ריכטיגען גאנג, פער שטיקק נור 1.20 פל.

5000 לייגטיכער
אויס שווערער לעדער־לייגוואנד, פאסענד פיר דאס גראבגראב בעטט, נור 1.20 פל.

5000 דויטצענד זיידענ־נאקקטיכער,
פיינסטע ריאנע־זיידע מיט טירקישעם אויפפוטץ פער 3 שטיקק נור 1.20 פל. אויך אלס האלטוך פערווענדבאר.

5000 דאמאסט־טישטיכער
פיר 12 פערזאנען מיט הערליכען פארבען־צייכנונגען, פער שטיקק נור 1.20 פל.

5000 דויטצען דאמאסט־פערווישטען
אין פראכטפאללען פארבען־דעסיגנס פער דוצעד נור 1.20 פל.

5000 דאמען אומהאנג־טיכער,
¾ גראס, שווערעס פאבריקאט פיר פריהאהר אונד ווינטער, אין דען הערליכסטען פענזאציאנס בייללאנגפאר־בען פער שטיקק נור 1.20 פל.

5000 דויטצענד באטיסט־נאקקטיכער
פיינסטעס פאבריקאט, אין פלענאנטען קאסטעטען, אל־לעס אינגעוויישט, מיט פארבינגען, בייטען אקספארד־ראנ־דען, פער דוצעד נור 1.20 פל.

5000 הערדענ־העמדען,
ענגלישער פארטינג, אקספארד אדער קרעטען, האכגלע־נאנט, 3 פאנט בריסט, נלאטטע אדער פאפאנגריסט, מיט אונד אהנע קראגען, האלטווייטש איטט אנגעגעבען, פער שטיקק נור 1.20.

5000 הערדענ־אונטערהאזען,
דיין לייגען, מיט קנאפפען אונד בענאטץ נור 1.20 פל.

5000 דאמענ־העמדען
מיט פיינסטעם שווייצער שטיקקעווייא־אינזאטץ, גראס, פיינגעקראגט נור 1.20 פל.

5000 נאכט־קאדעטטע
פראכטפאלל גענטיקקט, יעדע גראסע נור 1.20 פל.

5000 דאמענ־הוזען,
מיט האכגלעגאנגטעם פלוסע אונד שטיקקעווייא, פער שטיקק נור 1.20 פל., פאבעלהאפט בילליג.

5000 דאמענ־ראקקע
פיינסט פלוסטיט אונד מאסבוריט, פער שטיקק נור 1.20 פל.

5000 זיידענ־פיינסה־העמדען
זאכסישעס פאבריקאט, אינגעטיין נישעליך, אינגעגנע פאר־בינגונג גענען יעדע ערקאלטונג, פער שטיקק נור 1.20 פל., דריינגענדעס בעדירפנישס פיר הערען אונד דאמען.

5000 קינסט־שאפפוואלל־טיבבען,
ענגלישעס פאבריקאט, פיר הערען, דאמען אונד קינדער אונגעגנבעהרליך, פער שטיקק נור 1.20 פל.

5000 קינסט־שאפפוואלל־האזען,
פראנצאזישעס פאבריקאט, דאס דריינגענדסטע בעדירפנישס פיר הערען אונד דאמען, גאראנטיע גענען ערקאלטונג, האכגלעגנאס, פער שטיקק נור 1.20 פל.

5000 לאנגער זיידענ־שאלס
אין פראכטפאללען פארבען, פער שטיקק נור 1,20 פל.

5000 דויטצענד האנדטיכער
אויס שווערעם דאמאסט, אללשאנדיג פערשיג נעווישט, מיט שלינגע, פער 6 שטיקק נור 1.20 פל.

5000 פאאר שנעגעשטיפפען,
אונגעהייער גראס, אינער דאס האוז צו טאנגען, האך בוז אינער דאס שענקער דייענד, אונפערווישלך, פער פאאר נור 1.20 פל. אונגעגנבעהרליך פיר יעדען פאווענד־בעווהנגע.

5000 פילץ־קלידער,
פראכטפאלל גוטגעפוטטעט, אויסגעפערדענטלך ווארם, פיר קינדער אן ¼, 1, 2, 3, בוז 4 יאהרען פער שטיקק נור 1.20 פל.

5000 דויטצענד זידענ־פיינסה־נאקקען
אין דען הערליכסטען פארבען, פער ½ דוצעד־נור 1.20 פל.

5000 דויטצענד זידענ־פיינסה־שטרימפפען
בוז אינער דאס שענקעל דייענד, אין הערליכען פיי־פארבען, פער ½ דוצעד נור 1,20 פל.

5000 אויהרקלעטטען
אויס פיינסטער פיינאלדרונג, האפפעלקלעטטע, אינקענבאר אין פיינסטער גאלד־פאלען, פער שטיקק נור 1.20 פל.

5000 בריללאנט־רינגע
מיט אויטיריטען ערגלשטינגען, וזא עכט, פער שטיקק נור 1.20 פל.; אימטענגעס, הערליך שטאהלגרעס פייר.

5000 בריללאנט־אהרגעהאנגע
מיט עכטען 13 לאפטיגען דיבעריהאלקען, מיט פיינסטען אי־מיטיריטען בריללאנטען בעזעטצט, פער פאאר נור 1,20 פל.

5000 בריללאנט־מעראללאנס,
אויסערארדענטלך הערליכעס שטיקק, אונקענבאר פאן עכטעם גאלדע; פער שטיקק נור 1.20 פל.

5000 קינסט מעערשוים־פייפען
מיט פראכטפאללען בינאטילבע־בעשלאגען, פאבעלהאפט בילליגער פרייז נור 1.20 פל.

5000 צינאבראנגשטיצען
אויס פיינסטעם, עכטעם מעערשוים, מיט מאלאדער הערליכער קונסטשנעצעריי, אין האכפיינעם פאמפ־עטאי אונד עכטעם בערנשטיינ־אנזאטץ פער שטיקק נור 1.20 פל.

5000 ארמבאנדער
אין נייעסטער פאסאן, הערליך אויסגעפיהרט, פער שטיקק נור 1.20 פל.

5000 הערדענ־פיר־הוטע
האכגלעגאנגטע קאוואליר־פאסאן, אין אללען גראסס־ען, פער שטיקק נור 1.20 פל. אינגהייר בילליג.

5000 רענגנשירמע
מיט בינאטילבע־שפיינגלאקקע, שירמקעטטע אונד מאדע־שטאקק, פער שטיקק נור 1.20 פל.

5000 דויטצענד בריטאנניאזילבער־עסטעיינע,
בלייבט עויג, ווייס וזא עכטעס 13־לאפטיגעס זילבער, פער 6 שטיקק מעסער אונד גאבעלן נור 1.20 פל.

5000 דויטצענד בריטאנניאזילבער־עסטלאפפעל,
בלייבט עויג, ווייס וזא עכטעס 13־לאפטיגעס זילבער פער ½ דוצעד נור 1.20 פל.

5000 דויטצענד בריטאנניאזילבער־קאפפעלאפפעל
קוואלטאט נעגיי, וזא אגען, פער ½ שטיקק נור 1.20 פל.

5000 שטיקק בריטאנניאזילבער זופפענשאפפעל אונד אבערסטשטאפפעל
אין פיינסטער, עויג ווייסס בריטבעדעקט־שיינסטען קוואליטאט, פייט פיר בייד שאפפעל צוזאמען נור 1.20 פל.

5000 בריטאנניאזילבער־טישלאקקען
מיט פערדירדוקק, האכגלעגאנגטע זילבעריאן, נור 1.20 פל.

5000 פאאר בריטאנניאזילבער לייבטער,
גראס, פיר יעדען פאלאן, נאטיריש פאסאן, בלייבען עויג וזא זילבער, פער פאאר נור 1.20 פל.

5000 בריטאנניאזילבער צוקקערזאזען
מיט דעקקעל אונד מאסע אויס בריטזילבער נור 1.20 פל.

5000 דויטצענד מאסען,
פיינסט דעקאירט אונד נעמאלט, פער 6 שטיקק נור 1.20 פל.

5000 קאראפאס בריפפפאפפיערע אונד קו־וועטטס
אויס פיינסטעם בריטפאר־פאפיר מיט יעדעם בע־ליעבענען נאמען אין פארבען איטנעפיהרט, פער 100 מא־פיער אונד 100 קו־וועטס צוזאמען נור 1.20 פל.

5000 האנד־לאטערנען
מיט אינגעהייערעם, ווייס ריכענדען לינסענגלאס, אין דער מאטע צו טראגען, פער שטיקק נור 1.20 פל.

5000 ראזירמעסער
פיינסט ענגלישעס האלטלשפפ־פאבריקאט פער 2 שטיקק אן פראכפאללעס עטוי נור 1.20 פל.

5000 פערערמעסער
מיט פיינסטער פערלמוטטערשאלע אונד 8 פערשיעדענען קלינגען פער שטיקק נור 1.20 פל.

אין דיא פראוויגץ ווירד יעדע בעשטעלונג, ווען נאך זא מלין, פער פאסטנאכנאהמע אדער באארצאהלונג (אויך אין בריעפמארקען) אויף דאס געוויסענהאפטעסטע עקספעדירט דורך

APFEL's WAAREN-NIEDERLAGE. Wien II., Grosse Sperlggasse Nr. 3/J.